

Hidasháti Mezőgazdasági Zrt. Bélmegyer külterület, vadaskertjének teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálata

2. számú melléklet a 12/1996. (VII. 4.) KTM rendelet alapján

Európai muflon (*Ovis aries musimon*)

Készítették:

Dr. Szalma Elemér Ph.D
Környezetvédelmi szakértői tevékenység Sz-014/2009
Természetvédelem (Élővilágvédelem)

Orsó-Berta Ildikó
Kamarai számok: 06-01146
SZKV-1.1. - Hulladékgazdálkodási szakértő
SZKV-1.2. - Levegőtisztaság-védelem szakértő
SZKV-1.3. - Víz- és földtani közeg védelem szakértő
SZKV-1.4. - Zaj- és rezgésvédelem szakértő
K-SZ: Klímavédelmi szakértő

Sipos László
Kamarai számok: 06-0121
SZKV-1.4. - Zaj- és rezgésvédelem szakértő

2026

Tartalomjegyzék

1. Általános adatok	4
1.1. A környezetvédelmi felülvizsgálatot végző neve, lakhelye (székhelye), a jogosultságát igazoló engedély/okirat száma.	4
1.2. Az érdekelt neve, lakhelye (székhelye), a tevékenység végzésére vonatkozó engedély száma.	4
1.3. A telephely címe, helyrajzi száma, a település statisztikai azonosító száma, átnézeti és részletes helyszínrajz.	4
1.4. A telephelyre vonatkozó engedélyek és előírások felsorolása és bemutatása.	5
1.6. A telephelyen az érdekelt által korábban folytatott tevékenységek bemutatása.	6
2. A felülvizsgált tevékenységre vonatkozó adatok	7
2.1. A létesítmények és a tevékenység részletes ismertetése, a tevékenység megkezdésének időpontja, a felhasznált anyagok listája, az előállított termékek listája a mennyiség és az összetétel feltüntetésével	7
2.1.1. A vadaskert műszaki létesítményei	7
II. A vadaskertben történő takarmányozás	9
2.1.2. A vadaskertben történt tevékenység részletes ismertetése	10
2.2. A tevékenységgel kapcsolatos dokumentációk, nyilvántartások, bejelentések.....	11
2.3. Földalatti és felszíni vezetékek, tartályok, anyagátfejtések helyének, üzemeltetésének ismertetése.	11
3. A tevékenység folytatása során bekövetkezett, illetőleg jelentkező környezetterhelés és igénybevétel bemutatása.	11
3.1. Levegőtisztaság védelem.....	11
3.1.1. A telephely környékének átlagos levegőkörnyezeti jellemzői	11
3.1.2. A tárgyi területen folytatott tevékenység levegőhasználata, légszennyező hatása	14
3.2. Víztisztaság és földtani közeg védelem.....	15
3.2.1. A térség földtani, vízföldtani viszonyai	15
3.2.2. Érzékenységi viszonyok vizsgálata	17
3.2.3. Vízfelhasználás, vízkivétel.....	18
3.2.4. Szennyvíz és csapadékvíz gyűjtése	19
3.2.5. Talaj- és talajvíz állapota.....	19
3.3. Hulladékgazdálkodás	20
3.4. Zaj és rezgés	21
3.4.5. A zajterhelés minősítése.....	24
3.5. Az élővilágra vonatkozó környezetterhelés és igénybevétel bemutatása.....	33
3.5.1. A terület általános jellemzése.....	33
3.5.1.1. Védett természeti területek a vadaskert környékén.....	33
3.5.2. A vadaskert növényzete a terepi felmérések alapján	36
3.5.2.1. ÁNÉR élőhely típusok a vadaspark területén.....	38

3.5.2.2. Védett növényfajok listája.....	42
3.6. A vadaskert állatvilága a terepi felmérések alapján	42
3.6.1. A vadállomány változásai (becsült értékek).....	44
3.7. Összefoglaló értékelés.....	45
4. Rendkívüli események	46
Mellékletek.....	47

1. Általános adatok

1.1. A környezetvédelmi felülvizsgálatot végző neve, lakhelye (székhelye), a jogosultságát igazoló engedély/okirat száma.

Dr. Szalma Elemér PhD

Környezetvédelmi szakértői tevékenység Sz-014/2009
Természetvédelem (Élővilágvédelem)
6772 Desz Kertész-köz 5.
Tel: +36-30-503-3364

Orsó-Berta Ildikó

Környezetgazdálkodási agrármérnök, környezetvédelmi szakértő
Kamarai számok: 06-01146
SZKV-1.1. - Hulladékgazdálkodási szakértő
SZKV-1.2. - Levegőtisztaság-védelem szakértő
SZKV-1.3. - Víz- és földtani közeg védelem szakértő
SZKV-1.4. - Zaj- és rezgésvédelem szakértő
K-SZ: Klímavédelmi szakértő

Sipos László

okl. fizikus, környezetvédelmi szakmérnök
környezetvédelmi szakértő
Eng. szám: SZKV-zr/06/0121/H-2609/12
CsMMK szám: 06/0121

1.2. Az érdekelt neve, lakhelye (székhelye), a tevékenység végzésére vonatkozó engedély száma.

Hidasháti Mezőgazdasági Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Hidasháti Zrt.
5572 Murony II. kerület 8.
Adószáma: 11044956-2-04
Cégjegyzék szám: 04-10-001429
KSH azonosító: 11044956-0150-14-04
KÜJ: 100 212 554

1.3. A telephely címe, helyrajzi száma, a település statisztikai azonosító száma, átnézeti és részletes helyszínrajz.

Telephely címe: 5643 Bélmegyer, külterület
Helyrajzszámok: 0161, 0162, 0163/1, 0235, 0234/25, 0234/27 – 43 Hrsz.-
Település statisztikai azonosító száma: Bélmegyer - 19390

A vadaskert összterülete: 227,66 ha
Az átnézeti és részletes helyszínrajzok.

A vadaskert átnézeti térképe

1.4. A telephelyre vonatkozó engedélyek és előírások felsorolása és bemutatása.

BE/38/1452-7/2025 ügyiratszám: Hatósági eljárások szünetelése. Békés Vármegye Kormányhivatal mint területi környezetvédelmi hatóság

50385 ikt. számú vadaskert fennmaradási engedély
Földművelésügyi Minisztérium Békés Megyei Földművelésügyi Hivatal (Békéscsaba)

04 3/1500-1/2009. ikt. számú határozat a 2007-2017 üzemtervi ciklus nyilvántartásba vétele
Mezőgazdasági Szakhatósági Hivatal Földművelésügyi és Agrár-környezetgazdálkodási Igazgatóság (Budapest)

504 1857 TIR (Tenyésztési Információs Rendszer) azonosító
Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal

Előírások:

1996. évi LV. törvény a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról.
Vadaskert létesítése

22. § (1) A vadaskert a vadászterület gímszarvas, dámszarvas, muflon, valamint vaddisznó tartása, tenyésztése, vadászata céljából, arra alkalmas vadászati rendeltetésű kerítéssel elzárt része.

(2) A vadaskertben történő vadászat alkalmával e törvénynek - a vadaskert létesítését engedélyező határozatban szereplő vadfajok esetén - a vadászati tilalmi időkre és a vadászterület vadeltartó képességére vonatkozó előírásait nem kell alkalmazni.

(3) A vadászterület vadaskert létesítése céljából történő bekerítését a földterület tulajdonosának, használójának előzetes hozzájárulásával, a jogosult kérelmére a vadászati hatóság határozatban engedélyezi. A vadászati hatóságnak az engedélyt a 24. § (2) bekezdésének a)-e) pontjában felsorolt feltételek meghatározásával kell kiadni.

(4) A vadászterület engedély nélküli bekerítése a vadgazdálkodási szabályok megsértésének minősül.

(5) A vadászterület engedély nélküli bekerítése esetén a vadászterület bekerítését engedélyező hatóság határoz a kerítés fennmaradásáról vagy annak lebontásáról. A kerítés fennmaradásának engedélyezése nem mentesíti a jogosultat a vadgazdálkodási szabályok megsértése miatti felelőssége alól.

(6) A (3) bekezdésben foglalt feltételek teljesítését a vadászati hatóság évente felülvizsgálja, és szükség szerint határoz az engedély visszavonásáról.

23. § A vadaskert kerítésének fenntartásakor folyamatosan biztosítani kell, hogy a kerítéssel elzárt területről a 22. § (1) bekezdésében felsorolt vad ne törhessen ki, illetve hogy oda természetes úton ne jusson be. E feltételek teljesítésének felróható okból való elmulasztása a vadgazdálkodási szabályok megsértésének minősül

1.5. A telephelyen a vizsgálat időpontjában folytatott tevékenységek felsorolása, a TEAOR-számok megjelölésével és az alkalmazott technológia

A vadaskert összterülete: **227,66 ha** a magyar Állam tulajdona

A terület kezelői:

Délalföld Erdészet Zrt. (6721 Szeged, Zsótér u. 4/b) – 108,387 ha

Hidasháti Mezőgazdasági Zrt (5672 Murony, II. ker.8) 88,314 ha

Magántulajdon (földtulajdonosok): 30,96 ha

Vadászatra jogosult: **Hidashát-Bélmegyer Vadásztársaság** (5643 Bélmegyer, tanya 198)

Vadaskertben folytatott tevékenység

TEAOR 01.70 vadgazdálkodás, vadgazdálkodási szolgáltatás

Technológiák rövid ismertetése:

1. A vadaskert műszaki létesítményei
2. A vadaskertben történő takarmányozás
3. A vadaskert állategészségügyi teendői
4. A vadaskertben történt tevékenység bemutatása

1.6. A telephelyen az érdekelt által korábban folytatott tevékenységek bemutatása.

A vadaskert területén 2009. év óta hagyományos vadgazdálkodás folyik, az elfogadott vadgazdálkodási tervek szerint.

2. A felülvizsgált tevékenységre vonatkozó adatok

2.1. A létesítmények és a tevékenység részletes ismertetése, a tevékenység megkezdésének időpontja, a felhasznált anyagok listája, az előállított termékek listája a mennyiség és az összetétel feltüntetésével

2.1.1. A vadaskert műszaki létesítményei

1. Kerítés: a vadállomány kijutását megakadályozandó, és az állathigiéniai előírások betartása miatt (a veszélyes fertőző betegségek elkerülésére) az Új-Zélandi CYCLON kerítéscsalád A18/1800/300 - s típusát használták. Ezen a típuson belül a vízszintes szálak száma: 18 db, a kerítés fonat magassága: 1800 mm, a függőleges szálak távolsága: 150 mm. A függőleges és vízszintes szálakat az un. Locking csomók erősítik össze. A 2,5 mm vastag huzalból készülő fonat a hosszú élettartam érdekében többszörös galvanizáláson megy keresztül. A megfelelőképpen kifeszített kerítés nem igényel további feszítő huzalokat, vagy szemöldökfákat. Felállítása viszonylag egyszerű, egyszerre akár 300 méteres szakaszokat is ki lehet feszíteni. Az oszlopok kérgezett, végükön perzselt, 12-14 cm csúcsátmérőjű akác oszlopok, melyek a kapuknál történő felhasználás esetén 3,20 m hosszúak, a kerítés egyéb szakaszain elég a 2,80 m-es hosszúság. Az oszlopokat egy speciális hidraulikus oszlopverő üti le egymástól 5 m-es távolságban, a levert oszlopok szabad magassága 1,90 m. A fonatot a kifeszítés után U szegekkel az oszlopokhoz erősítik, a szegeket nem teljesen beütve, így a fonat vízszintes irányban rugalmasan elmozdulva hosszú szakaszon fogja fel az erőhatást. A feszítéshez speciális segédeszközök kellenek (láncos feszítő, feszítő oszlopok stb.). A kerítés össz. hossza 8140 m.

Kerítés

2. Kapuk: a területen folyó erdészeti, vadgazdálkodás vadföldművelési munkák elvégzéséhez a közlekedési lehetőséget biztosítandó 3 db kaput építettek a bővített részen. Ezek feszítávolsága 5 m. A nyílászárókat úgy kell elkészíteni, hogy a rendszeres Igénybevételt jól bírják, és viszonylag könnyen működtethetők legyenek. Zárásukról megfelelőképpen gondoskodni kell.

3. Utak, nyiladékok: nyiladékokkal és utakkal megfelelően feltárt, s ez elegendő a biztonságos és eredményes vadásztatáshoz és a szükséges anyagmozgatáshoz is. A tagnyiladékok jobbára É-D-i illetve erre merőlegesen K-Ny-i lefutásúak.

4. Magaslesek: a vadföldeken, a réteken és a nyiladékokon elhelyezett, magaslesekről folyik a vadásztatás és a vadmegfigyelés. Anyaguk kérgezett akác karámfá és fenyő fűrészáru, Szükség esetén használnak hordozható magaslest is, és ahol a terep, vagy fedettség azt lehetővé teszi, ott a leskosarat is használni lehet.

5. Etetők: a zártkerti vadtartás során szálastakarmány, siló- vagy szilázs és táp- vagy abrak etetését kell megoldani. Ennek megfelelően legalább kétféle etetőt működtetnek. A szálás - és szemestakarmány vagy tápetetőt kombinálni érdemes, hisz a vadállomány ily módon koncentrált helyen jut a számára fontos táplálékhoz. Ez a kombinált etető lényegében egy nagyméretű, két oldalról használható szénarács, melynek kilógó teteje alá kerül az abraketető tálca. A széna is és a szemestakarmány is védve van ezáltal a csapadéktól. Szemes etethető a kertekben használatoshoz hasonló tároló etetőkből is. A lédús takarmányok kietetése lehetőleg napi rendszerességgel történjen. Az etetők számát és fajtáit a betelepíteni szándékozott vadfajok nagysága és összetétele határozza meg. 4 db kombinált nagyvadetetőt található a kertben.

6. Sózók: a kertben élő nagyvadfaj, azaz a muflon igényli a sót szervezete ásványianyag-szükségletének kielégítésére. Különösen igaz ez a nőivarú egyedek esetében a vemhesség és a szoptatás időszakában. Nyalósó kijuttatására alkalmas a tönksózó és a kombinált etetőkbe épített ládasózó. Az új kertrészben 1 db sózót helyeztek el.

7. Itatok: minden állatnak minden időszakban szükségük van ivóvízre, különösen igaz ez a zárt tartásban élő állományra. Főleg azért, mert aszályos időszakokban a vadföldi növények elszáradnak és a rétek, legelők kiszáradnak, így a vad nem tudja vízigényének jelentős részét a növények vegetációs vízkészletéből kielégíteni. Mivel a vadállomány mozgásában korlátozva van, ezért feltétlenül kell vízutánpótlásról gondoskodni.

Vad etető és itató

8. Állandó víznyerő helyek: talajkút, NEM ÜZEMEL A vadaskert központi részén található árkot is itatóként használták, de ze az elmúlt években kiszáradt.

Az állatok számára természetes víznyerő hely mára kiszáradt árok

9. Karantén: az új kertész betelepítése során a külső területről befogott vadat 2 hétig, az idegen területről befogott, vagy vásárolt vadat 4 hétig kell megfigyelés alatt tartani, hogy a kívülről való fertőzés elkerülhető legyen. A vad karanténba való beengedésénél állatorvos jelenléte kötelező, aki az állatokat még kiládázás előtt megvizsgálja, és ez alapján dönt az esetleges gyógykezelésekről ill. a kényszerhasznosításról. Karanténozási célra a csemetekertben már korábban kialakított létesítményt használják

10. Vadföldek: A kert területének mintegy 2 %- rét legelő művelési ágba tartozik. A szántóként kezelt tábláinkon kukoricát, lucernát ill. hereféléket termelnek.

Rét, legelő és (egy már nem lakott régi ház)

II. A vadaskertben történő takarmányozás

A vadaskert az állatok kiegészítő takarmányozását biztosítja.

Felhasznált félésegek és mennyiségek:

- szemes takarmány 10 t/év
- lédús takarmány 5 t /év

A takarmány kijuttatása terepjárával történik. Gyakorisága hetente 1 alkalommal.

3. Itatók karbantartása:

A kert területén a vízszint igencsak lesüllyedt így mesterséges itatókat létesítettek. Több megoldási lehetőség kínálkozott, mely során mindig legyen friss, ivásra alkalmas víz. Erre egyik szimpatikus, és talán kevésbé költséges módszer a betonitató, amit kiszállított vízből - az időjárás függvényében kell tölteni.

4. Zsigereles:

A kertben elejtett vadakat a kerten kívül zsigerelelik. Amennyiben elhullott állatot találnak a kertben, vagy beteg egyedet észlelnek, azt a területileg illetékes állatorvosnak feltétlenül meg kell mutatni, az általa javasolt intézkedést végre kell hajtani.

A vizsgálati eredmények ismerete alapján a kertet felügyelő állatorvos ki tudja választani a szükséges preventív gyógyszereket, és össze tudja állítani a kezeléseket, (gyógyszer kiválasztása, dózisa, kijuttatás módja, kezelés időtartama, gyakorisága) Ezeket a gyógyszer-felhasználási naplóban rögzíti az állatorvos. Az ott leírtak betartása kötelező! A végrehajtást ugyanebben a naplóban - naplószerűen vezeti a kert kezelője, (időpont, felhasznált gyógyszer megnevezése, kijuttatás mennyisége helyenként, módja).

2.1.2. A vadaskertben történt tevékenység részletes ismertetése

1. A vadászat rendje a vadaskertben:

A vadaskertben a vadásztatás elsősorban egyéni vadászat - les vadászat, cserkelés formájában történik. Az egyéni vadászat szervezése minden esetben a kert kezelőjének a feladata. A leshelyek kialakítása úgy történt, hogy azokról a vadászvendég véletlenül se veszélyeztethesse szomszédját, vagy másik vadásztársát. Sebzett vad után keresésére csak a hivatásos vadász jogosult.

2. A vadászatok bejelentkezésének, nyilvántartásának rendje:

A vadászvendég írásban, személyesen, vagy telefonon jelentkezhet be vadászatra. A bejelentkezést az erdőgazdaság vadászati igazgatója tartja nyilván. A vadászvendéggel minden esetben - vadászati évben egy alkalommal - bér vadászati szerződést kell kötni, annak egy példányát a vadászati igazgató irattárában kell elhelyezni. A vadászati szerződés szólhat egy alkalomra, vagy hosszabb, meghatározott időszakra, de maximum egy vadászati évre. Több vadászvendég egyidejű bejelentkezése esetén - vadászcsoporthoz - elegendő egy szerződés megkötése. Ennek azonban mellékletét kell képezze a csoport tagjainak adatait tartalmazó lista (Név, lakcím, vadászjegye száma, fegyvertartási engedély száma).

A vadaskert beírókönyvvel és külön lőtt vad azonosítókkal rendelkezik. Ennek megfelelően minden vadászati tevékenységet - a vadászat megkezdése előtt - a kert kezelőjének be kell vezetnie a beírókönyvbe. A vadászat befejeztével a „kiiratkozást” is el kell, hogy végezze, valamint az eseménynek megfelelően a szükséges bejegyzést meg kell, hogy tegye. Kerti vadászat és külső területi vadászat kombinációja esetén a vendéget mindkét beírókönyvbe be kell jegyezni.

3. A vadászat elszámolásának alapja a belföldi vadászati lőjegyzék. Minden vadászati tevékenységről lőjegyzéket kell készíteni, a vadászvendéggel vagy csoportvezetővel aláíratva. Az aláírt lőjegyzék egy példánya a számla mellékletét képezi. Az elszámolás során az Zrt.

vadászati árjegyzékében szereplő szolgáltatási díjakat kell alapul venni, és a bér vadászati szerződésben erre hivatkozni kell. Amennyiben az árjegyzéki ártól eltérő megállapodást kötnek, arra csak a Vezérigazgató vagy a vadászati igazgató jogosult.

2.2. A tevékenységgel kapcsolatos dokumentációk, nyilvántartások, bejelentések.

1996. évi LV. törvény a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról.

Vadaskert létesítése

22. § (1) A vadaskert a vadászterület gímszarvas, dámszarvas, muflon, valamint vaddisznó tartása, tenyésztése, vadászata céljából, arra alkalmas vadászati rendeltetésű kerítéssel elzárt része.

(2) A vadaskertben történő vadászat alkalmával e törvénynek - a vadaskert létesítését engedélyező határozatban szereplő vadfajok esetén - a vadászati tilalmi időkre és a vadászterület vadeltartó képességére vonatkozó előírásait nem kell alkalmazni.

(3) A vadászterület vadaskert létesítése céljából történő bekerítését a földterület tulajdonosának, használojának előzetes hozzájárulásával, a jogosult kérelmére a vadászati hatóság határozatban engedélyezi. A vadászati hatóságnak az engedélyt a 24. § (2) bekezdésének a)-e) pontjában felsorolt feltételek meghatározásával kell kiadni.

(4) A vadászterület engedély nélküli bekerítése a vadgazdálkodási szabályok megsértésének minősül.

(5) A vadászterület engedély nélküli bekerítése esetén a vadászterület bekerítését engedélyező hatóság határoz a kerítés fennmaradásáról vagy annak lebontásáról. A kerítés fennmaradásának engedélyezése nem mentesíti a jogosultat a vadgazdálkodási szabályok megsértése miatti felelőssége alól.

(6) A (3) bekezdésben foglalt feltételek teljesítését a vadászati hatóság évente felülvizsgálja, és szükség szerint határoz az engedély visszavonásáról.

23. § A vadaskert kerítésének fenntartásakor folyamatosan biztosítani kell, hogy a kerítéssel elzárt területről a 22. § (1) bekezdésében felsorolt vad ne törhessen ki, illetve hogy oda természetes úton ne jusson be. E feltételek teljesítésének felróható okból való elmulasztása a vadgazdálkodási szabályok megsértésének minősül.

2.3. Földalatti és felszíni vezetékek, tartályok, anyagátfejtések helyének, üzemeltetésének ismertetése.

Földalatti és felszíni vezetékek, továbbá tartályok, anyagfejtések a területen nincsenek.

3. A tevékenység folytatása során bekövetkezett, illetőleg jelentkező környezetterhelés és igénybevételek bemutatása.

3.1. Levegőtisztaság védelem

3.1.1. A telephely környékének átlagos levegőkörnyezeti jellemzői

A vadaskert Békéscsaba külterületén, Békéscsaba és Tócsa között található. Békéscsaba településhez egyik legközelebbi meteorológiai állomás Debrecenben található. A HungaroMet

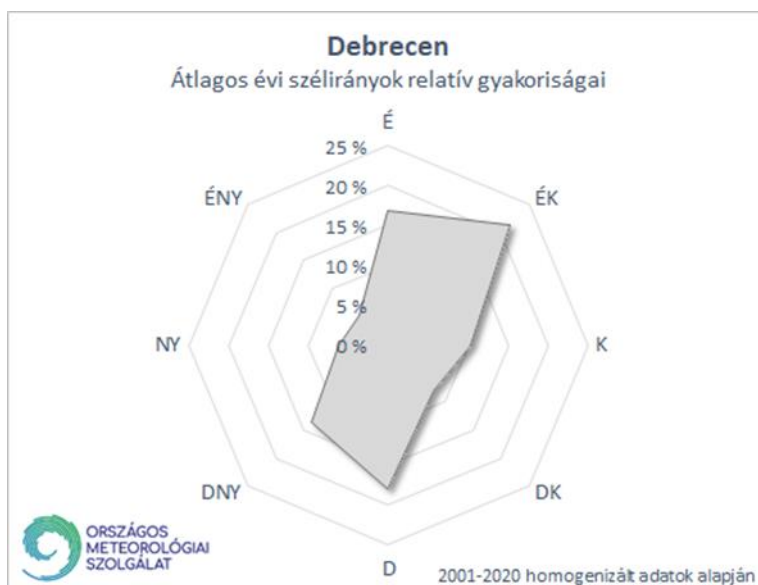
Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt. adatai alapján a térségében a sokévi (1991-2020) átlagos havi középhőmérsékletet figyelembe véve megállapítható, hogy az átlagos évi középhőmérséklet 11 °C.

A térség éves napfénytartama átlagosan 2.000 óra körüli.

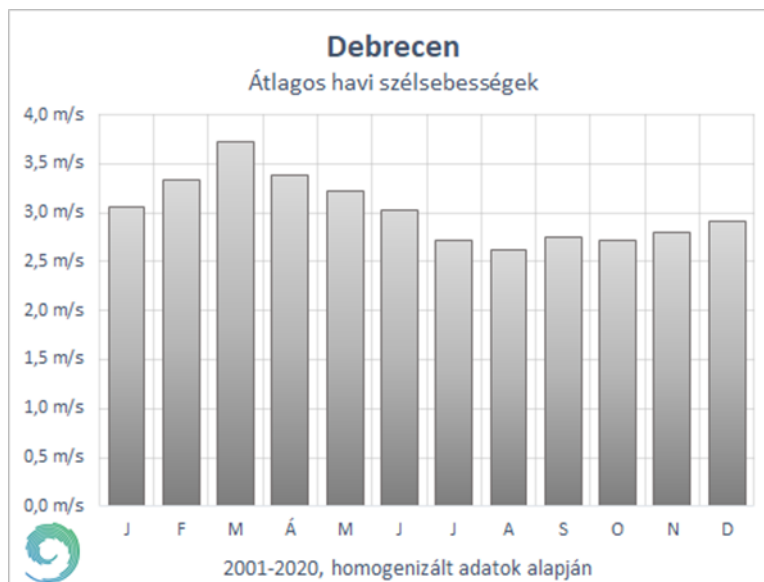
A terület átlagos csapadékmennyisége 500-600 mm/év. Legcsapadékosabb hónap a május-július. Legkevesebb csapadék az év első hónapjaiban hullik, mert ekkor legnagyobb az anticiklonáris hatás, valamint ekkor az alacsony hőmérséklet miatt minimális a levegő vízgőzkészlete is.

A térségre jellemző ariditási index 1,2 körüli.

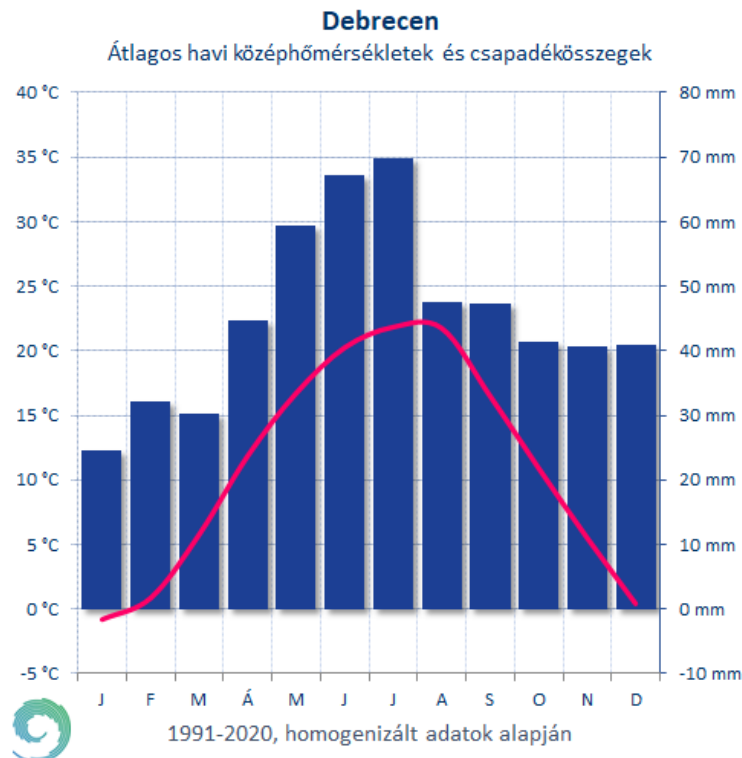
Az uralkodó szélirány ÉK-i, az átlagos szélsébség kb. 3,02 m/s.

Átlagos évi szélirányok relatív gyakoriságai (2001-2020) (Forrás: met.hu)

Átlagos havi szélsébségek (2001-2020) (Forrás: met.hu)

Átlagos havi középhőmérsékletek és csapadékösszegek (1991-2020) (Forrás: met.hu)

Bélmegyer a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet szerint az ország többi része kivéve a kijelölt városok zónacsoportba tartozik. A település a kén-dioxid, a nitrogén-dioxid, és a szén-monoxid, a benzol, a szálló porban mért As, Cd, Ni, Pb vonatkozásában F kategóriába sorolt, míg a szilárd (PM₁₀) szennyezőanyag alapján E minősítést, a szálló porban mért BaP vonatkozásában pedig D minősítést kapott. Az F kategóriára jellemző, hogy a légszennyezettség az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg. Az E-érték azokon a területeken jellemző, ahol a légszennyezettségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb közötti. A D csoport pedig azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték (vagy célérték) közötti.

Bélmegyer környékén nem található ipar, így a térség légszennyezése (szén-dioxid, nitrogén-oxidok, por) többnyire a közlekedésből ered, melynek mértéke elenyésző a gyér forgalom miatt. Nagyforgalmú út nem található a tárgyi vadaskert közelében.

Bélmegyerhez legközelebb eső automata immissziós mérőpont, mely részletes légszennyezettségi adatot tartalmaz, Békéscsabán található.

A 2025. évi átlagos immissziós adatok:

- NO₂ 12,39 µg/m³
- NO_x 16,56 µg/m³
- CO 378,41 µg/m³
- PM₁₀ 22,73 µg/m³
- SO₂ 9,13 µg/m³

A vadaskert területe Bélmegyer településszerkezeti terve szerint Eg - gazdasági erdő és Má – általános mezőgazdasági besorolású terület. A vadaskert szilárd burkolatú útról megközelíthető.

3.1.2. A tárgyi területen folytatott tevékenység levegőhasználata, légszennyező hatása

A tárgyi területen erdészeti és vadgazdálkodási tevékenységek folynak. A felülvizsgálattal érintett területen vadászház nem található, így annak használatából (fűtés, melegvízellátás, stb.) eredő légszennyező hatással sem számolunk.

A felülvizsgálat tárgyát képező területen légszennyező pontforrás és diffúz forrás nem üzemel.

A vadállomány által termelt trágya nem kerül összegyűjtésre, az természetes körülmények között elbomlik, így a tevékenységből eredő bűzhatással sem kell számolni.

Gépjárműforgalom

A tárgyi terület átlagos tehergépjármű-forgalmának max. 2 kistehergépjármű/hét, valamint a terület az erdő művelése során a vadaskert különböző részein évi néhány alkalommal erőgép használat is történik.

Ezek a járművek szén-monoxid, kén-dioxid, nitrogén-oxidok, szénhidrogén légszennyező anyagokat bocsátanak ki. A mozgó források által kibocsátott légszennyező anyagok becslésénél az alábbiakból indultunk ki:

- Alkalmankénti max. 2-3 db gépjárműfordulóból származó emisszió jelentkezik a tárgyi területen belüli szállítási útvonal mentén.
- Gépjárművek vadaskerten belüli haladási sebessége kb. 20 km/h.

A vadaskertbe történő takarmány beszállítás tehergépkocsikkal történik.

A szállítójárművek kipufogó gáza által (a dízelolaj elégetése révén), SO₂, CO, NO_x, szilárd anyag, CO₂ és elégetlen CH-ek kerülnek a szabadba.

A vadaskertbe irányuló gépjármű-forgalom (vonalforrások) légszennyező hatása:

Jármű megnev.	várható átlagos darabszáma [db/nap]	Fajlagos kibocsátás [g/km×jármű]				
		CO	CH	NO _x	SO ₂	korom
Dízel-tgk., erőgépek	1	30,4	6,58	12,64	0,76	4,36
személygépjármű/ kisteher gépjármű	2	7,7	1	0,192	0	0

A forgalom okozta porszennyezés hatása becslésünk szerint csak kismértékű és rövid idejű, a tevékenység közvetlen hatásterülete a **tárgyi területen belül marad**.

A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet a légszennyező vonalforrás hatásterületét nem definiálja. A Hatástávolság 8.0.0.8. programmal megpróbáltuk elvégezni a hatástávolság becslését, de a tárgyi területre irányuló forgalom hatásterületét pontosan nem lehet lehatárolni. Ebből arra lehet következtetni, hogy a tevékenység során keletkező

légszennyező anyag növekmény nem okoz mérhető levegőminőség romlást a vadaskert területén, valamint a megközelítési útvonalakon.

A felülvizsgált területre érkező vagy ott mozgó gépjárművek működése során a kibocsátott légszennyező anyagok hatástávolsága (közvetlen hatásterülete) az úttengely mentén mindkét oldalon 10-10 m, és a hatás nem jelentős mértékű. A legnagyobb többlet immissziót várhatóan a CO-kibocsátás okozza, mely a fentiekben ismertetettek alapján csak alkalmankénti gyakoriságú.

A közvetlen hatásterület a szállítással és az anyagmozgatással érintett terület, valamint az odavezető út vonala.

A tárgyi területre irányuló személygépjármű forgalom nem befolyásolja jelentősen a szennyezőanyag kibocsátást.

Az üzemelés során fellépő minimális levegőterhelés hatásterülete a vadaskert területére korlátozódik.

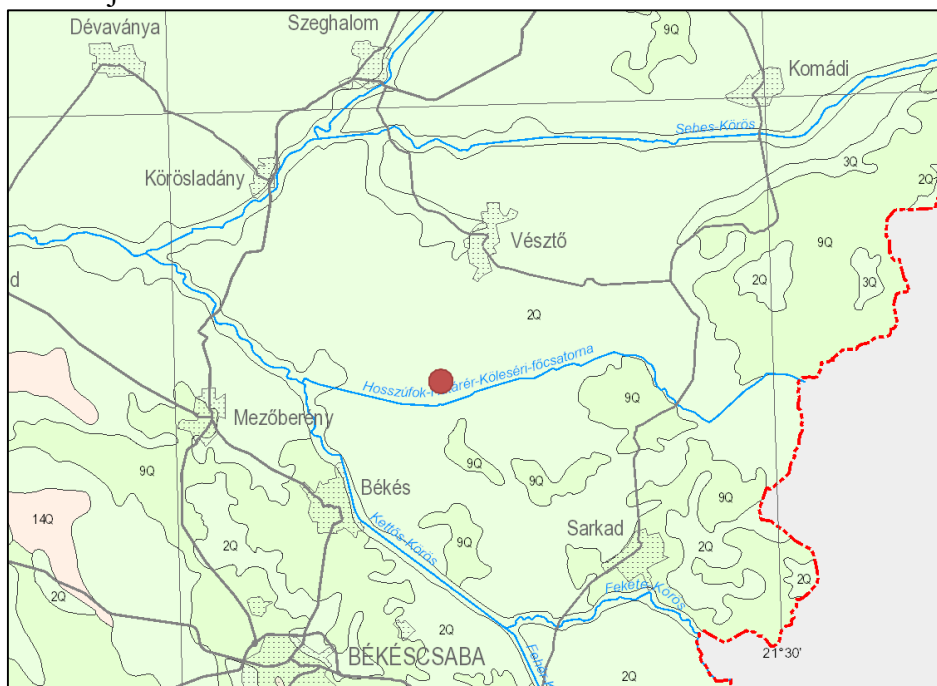
3.2. Vízhatalóság és földtani közeg védelem

3.2.1. A térség földtani, vízföldtani viszonyai

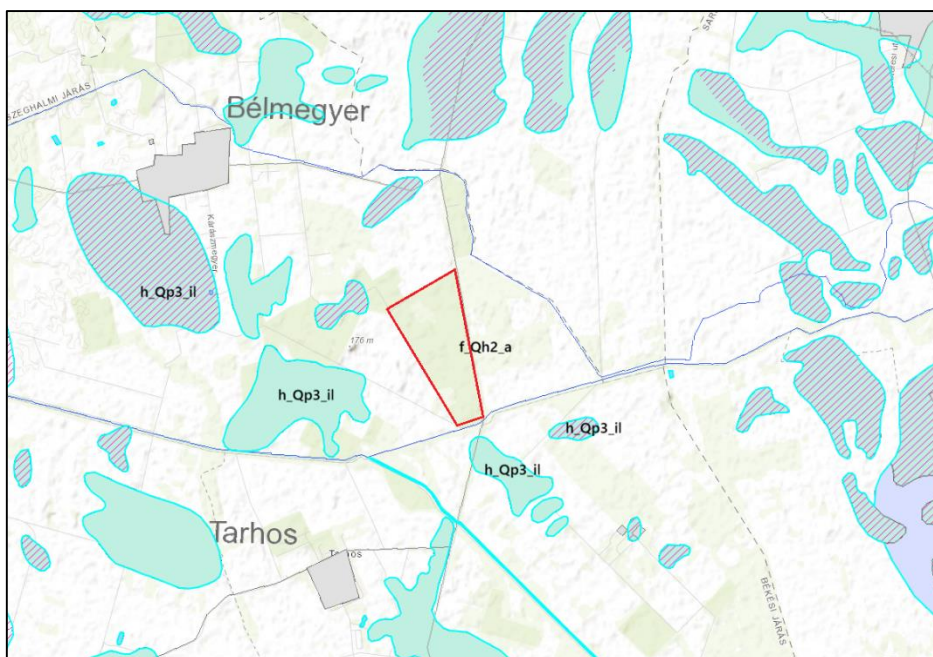
Földtani viszonyok

Az Alföld közeteinek nagy része sekélytengeri üledékgyűjtőben az afrikai és az eurázsiai lemezszegélyen képződött, főleg középidői karbonátos üledékek (mészakő, dolomit) jöttek ekkor létre. A tengeri üledékekre a jégkorszakban az ősfolyók (Ős-Duna és Ős-Tisza) rakták le a hordalékot.

A területről rendelkezésre álló 1:500 000 és 1:100 000 méretarányú fedett földtani térképet az alábbi ábrán mutatjuk be.

A terület fedett földtani térképe (forrás: <https://map.hugeo.hu/fdt500/>)

A terület fedett földtani térképe (forrás: <https://map.hugeo.hu/fdt100/>)

A fenti ábrából jól látszik, hogy a vadaskert térségében folyóvízi üledékek, azon belül is a folyóvízi agyag (f_Qh2_a) földtani egység a jellemző. A térségben foltokban megtalálható továbbá az infúziós lösz (h_Qp3_il) is.

A holocén (újabb negyedidőszaki) folyóvízi agyag főként folyók ártéri, alacsony energiájú üledékes környezetben képződött finomszemcsés réteg. Ez a földtani egység jellemzően sűrű, vízzáró tulajdonságokkal bír, így kiváló természetes vízzáróként működik a felszín alatti vizek számára.

A térségben, az agyagos összetétel miatt, nagyon alacsony a szivárgási tényező ($k \approx 10^{-8} - 10^{-10}$ m/s), így féligáteresztő vagy vízzáró réteggént osztályozható, amely lassan engedi át a vizet, de jól tárolja azt. Ionmegkötő képessége magas, ami szennyeződések szűrésében előnyös, de lassú diffúziót eredményez. Víz tároló kapacitása jó, de vízhozama elhanyagolható.

A VGT3 alapján a tervezési terület a sp.2.12.2 kódú Körös-vidék, Sárrét (AIQ596) elnevezésű felszín alatti víztesten található. Az érintett víztestre vonatkozó VGT-ben található legfontosabb alapadatokat a következő táblázatban foglaltuk össze.

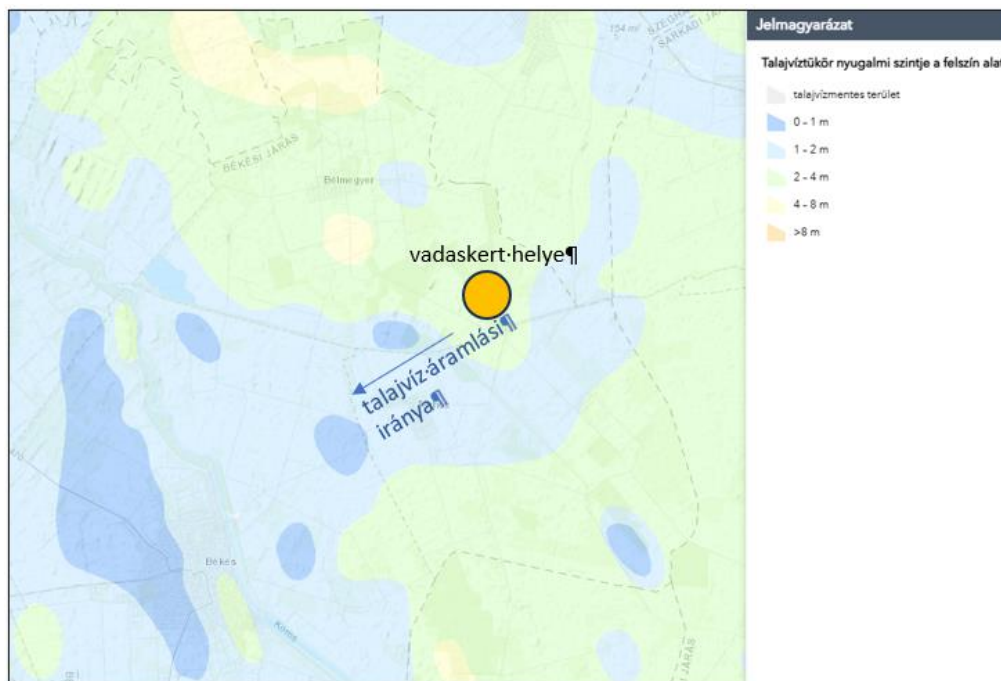
Víztest kód:	sp.2.12.2
Víztest név:	Körös-vidék, Sárrét (AIQ596)
víztest típusa	porózus feláramlással
Víztest átlagos vastagsága (m)	27
FAVÖKO érintettség	igen
Nitrát háttér koncentráció (mg/l)	7,4
Ammónium háttér koncentráció (mg/l)	3,3

Ortofoszfát (mg/l)	0,56
Szulfát háttér koncentráció (mg/l)	200
Klorid háttér koncentráció (mg/l)	188
vez.kép. háttér érték (µS/cm)	2123

Monitoringgal érintett víztestek főbb adatai

A vadaskert környezetében a talajvíztükör nyugalmi szintje viszonylag magas.

A terület vizeinek utánpótlására teljes mértékben a felszíni csapadékvíz mennyisége gyakorol hatást, de ettől függetlenül több kisebb vízfolyás is megtalálható a közelben.

A térség talajvíztükör nyugalmi szintje a felszín alatt (forrás: <https://map.hugeo.hu/tvz/>)

3.2.2.Érzékenységi viszonyok vizsgálata

A térség korábban bemutatott földtani felépítése (rossz vízvezető képességű felszínközeli képződmények) és hidrogeológiai helyzete (kiáramlási rezsim jelleg) alapján elmondható, hogy a terület felszín alatti vizei egy felszín felől érkező szennyeződéssel szemben kevésbé érzékenyek tekinthetők. Ennek oka egyrészt a kiáramlási rezsim, mely hidraulikai gátat szab egy esetleges függőlegesen lefelé terjedő szennyezés terjedésének, valamint az alacsony esésgrádiens és a felszín közeli vízzáró agyagréteg is megakadályozza az esetleges vertikális szennyezésterjedést.

Bélmegyer a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet - a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területen lévő települések szennyeződési érzékenységi besorolása szerint – érzékeny területek közé tartozik.

A nitrátérzékeny területek listáját a nitrátérzékeny területeknek a MePAR szerinti blokkok szintjén történő közzétételéről szóló 43/2007. (VI. 1.) FVM rendelettel állapították meg.

A vadaskert által érintett blokkazanosítók:

Blokkazonosító	nitrátérzékeny terület
E85A0023	nem
ENDJ0823	nem
EHEQ0A23	nem

A MePAR szerint a vadaskert nem tartozik a nitrátérzékeny területek közé.

A vadaskert nem érinti hidrogeológiai védőterületet sem.

3.2.3. Vízfelhasználás, vízkivétel

A vadak itatására itatóvályúk vannak kihelyezve, melyek töltése IBC-tartályokkal megoldott. A tartályok helyszínre szállítása tengelyen történik, melyre szükség szerint kerül sor.

Kihelyezett itató és az azt töltő IBC

A vadaskertben található (Bélmegyer, Hrsz. 0163/1) talajvíz termelő kút is, mely üzemben kívüli. Üzemeltetésére az elmúlt 5 évben nem került sor.

A kút ettől függetlenül érvényes vízjogi üzemeltetési engedéllyel rendelkezik (száma:35400/236-13/2016.). Az engedély időbeni hatálya 2041. május 31.

A kút vízjogi üzemeltetési engedélyét igazoló dokumentumot **4.. sz. melléklet** tartalmazza.

A vízfogyasztás nem kerül mérésre és dokumentálásra, így az elmúlt 5 évre vonatkozóan vízfogyasztási adat sem áll rendelkezésre. Az itató víz biztosítása csak szükség esetén történik az üzemeltető más telephelyeiről biztosítva.

Az elmúlt 5 esztendő átlagában évente 25 m³ vizet szállítottak ki itatóvályúkba.

A felülvizsgálat tárgyát képező területen az alkalmanként, átmenetileg ott tartózkodó személyek az ivóvizet palackozott vízzel oldják meg. Szociális vízigény a tárgyi területen nem merül fel, szennyvízkezeléssel sem számolunk.

3.2.4. Szennyvíz és csapadékvíz gyűjtése

A dolgozók részére az ivóvíz szükségletet palackozott vízzel biztosítják. A szociális szennyvíz gyűjtésére tárgyi területen nem kerül sor, kommunális szennyvíz keletkezésével nem számolunk.

A vadaskert üzemeltetése során technológiai szennyvíz keletkezésével sem számolunk.

A vadaskertben az út mentén megtalálható egy földmedrű árok is, mely az esetlegesen nagy mennyiségű csapadékvíz elvezetésére szolgál annak érdekében, hogy a kötött talaj rossz vízvezető képessége miatt a belső földút a körülményekhez képest járható maradjon.

Az állatok nagy területet járnak be, az általuk termelt bélsár és vizelet mennyisége a terület nagyságához képest elenyésző, az természetes úton lebomlik.

Koncentrált mennyiségben szennyezőanyag nem jelenik meg, így a tárgyi területen szennyezett csapadékvíz keletkezésével nem számolunk.

3.2.5. Talaj- és talajvíz állapota

A tárgyi területen folytatott tevékenységből eredő talaj- és talajvíz szennyezéssel nem számolhatunk, így a talaj és talajvíz vizsgálata sem előírt kötelezettség, a vadaskert területén monitoring rendszer nem üzemel.

A tárgyi területen található, évek óta üzemben kívüli talajvíz termelő kút gázvizsgálatára nem került sor az elmúlt 5 évben.

A területigénybevétel és -használat nem változott az előző felülvizsgálat óta. A területen erdészeti, vadgazdálkodási munkákat folytattak a felülvizsgálati időszakban, mint ahogyan korábban is.

Az elmúlt 5 év talajhasználattal érintett területhasználata: 1,7 ha vadlegelő.

Vadföldművelés nem történt a felülvizsgált területen.

A 3.2.2. fejezetben már említést nyert, hogy **a tárgyi terület nem tartozik a nitrátérzékeny területek közé.**

Az sp.2.12.2 kódú Körös-vidék, Sárrét (AIQ596) elnevezésű felszín alatti elnevezésű víztest nitrát háttérkoncentrációja is alacsony értéket mutat.

A vadaskertben 74 db muflont tartanak nyilván, mely állatfaj nem szerepel az átlagos állatsűrűség megállapításának szabályairól szóló 57/2014. (IV. 30.) VM rendelet 1. sz. mellékletében.

Irodalmi adatok alapján $74 \text{ db muflon} \times 0,2 \text{ ÁE/db} = 14,8 \text{ ÁE}$

Az állatok által bejárt terület (kihelyezési terület) összesen 231 ha.

A fenti adatok figyelembevételével az egy hektárra eső vadállomány 0,065 ÁE.

Tekintettel arra, hogy a felülvizsgálat tárgyát képező vadaskert nem nitrátérzékeny területen található, így a Helyes Mezőgazdasági Gyakorlat előírásai nem vonatkoznak Engedélyesre, mint mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdálkodóra, azonban *a vizek mezőgazdasági*

eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet előírásai alapján az adatszolgáltatási és nyilvántartási kötelezettségnek eleget kell tenni.

A vadaskertben virocid fertőtlenítőszer felhasználás nem történik sem az etetők-itatók környékén, sem pedig a kerékműsóban, így azok talajra gyakorolt hatásával nem számolunk.

3.3. Hulladékgazdálkodás

A vadaskert üzemelése során hulladék keletkezésével nem számolunk.

A vadaskert üzemeltetését (pl. etetés) végző dolgozók az általuk termelt kommunális hulladékot Engedélyes központi telepére viszik és az ott rendszeresített gyűjtőedényzetbe helyezik, ahonnan a közszolgáltató szállítja el.

A felülvizsgálati időszakban a vadállományból fertőzés vagy más betegségből eredően elhullás nem történt.

A területen vadászott állatokat nem itt zsigerelik, ezért állati melléktermék képződéssel sem kell számolni.

A területen orvosi szoba nincs, így az állategészségügyi ellátásból sem keletkezik hulladék.

Az etetőhelyeken csak szálas, szemes és nedvdús takarmányok kerülnek kihelyezésre. Ezek célterületre szállítása ömlesztett formában történik, azaz a takarmányozás kiszerezéséből eredő csomagolási hulladék nem keletkezik a felülvizsgált területen.

A vadaskertben esetlegesen talált elhullott állatot az állatorvosi vizsgálatot követően, eseti megrendelés alapján az ATEV Zrt. szállítja el a helyszínről, melyről igazolást állít ki. Az elmúlt 5 évben a felülvizsgált vadaskertből állati hulla elszállítása nem történt.

A vadaskertben vaddisznók nem találhatók meg, így fertőtlenítéseket sem végeznek.

Az elmúlt 5 évben a felülvizsgálat tárgyát képező vadaskert üzemeltetése során hulladék nem keletkezett a helyszínen.

Tekintettel arra, hogy a felülvizsgálati időszakban hulladék nem keletkezett, nyilvántartás vezetésére, ill. adatszolgáltatásra sem volt szükség.

Amennyiben a későbbiekben a helyszínen hulladék keletkezése történne, arról Engedélyesnek a 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendeletben foglaltak szerint naprakész nyilvántartást kell vezetnie. Amennyiben az esetlegesen keletkező hulladékok mennyisége eléri a Korm. rendeletben megadott küszöbértékeket, akkor Engedélyes a keletkező hulladékokról köteles elkészíteni az éves adatszolgáltatást.

3.4. Zaj és rezgés

3.4.1. Előzmények

A zajvédelmi munkarész a működési engedély 5-éves felülvizsgálatához – a 12/1996. (VII. 4.) KTM rendelet 2. számú melléklete tartalmi előírásának megfelelően – készült, amely szerint:

3.5. Zaj és rezgés

A tevékenység hatásterületének meghatározása zaj- és rezgésvédelmi szempontból, feltüntetve és megnevezve a védendő objektumokat, védendőnek kijelölt területeket.

A zaj/rezgésforrások leírása, a tényleges terhelési helyzet meghatározása, összehasonlítása a határértékekkel.

3.4.2. A környezet zajvédelmi jellemzése

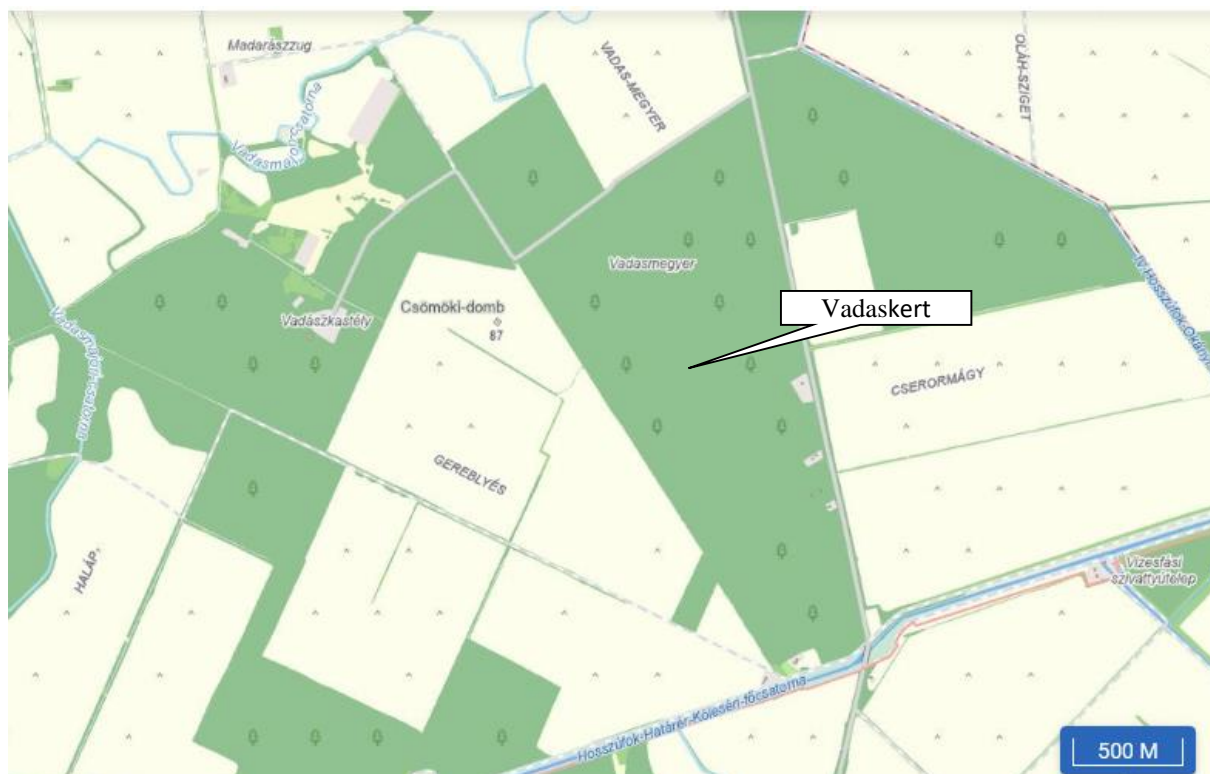
A Bélmegyeri vadaskert a település belterületétől DK-i irányban kb. 3.4 km-re, Tarhos településtől ÉK-i irányban kb. 2.8 km-re található, túlnyomóan erdő borította területen. A rendezési terv szerinti besorolás: gazdasági erdőterület (Eg).

A területhez legközelebb lévő védendő épületek:

- A 0161/3 hrsz.-ú területen belül lakatlan, házszám nélküli tanyaépület található. EOV koordinátái: 169700; 816730.
- A 4234 sz. összekötő út mentén a vadaskert területébe ékelődve: 0163/5 hrsz. alatt (Tanya 159.), a 0163/4 hrsz. (Tanya 158) alatt. Az ingatlan a Tarhosi Önkormányzat tulajdonában lévő gyermektábor, amely jelenleg nem üzemel. A 0163/2 és 0163/3 hrsz. (Tanya 157.) alatt lakatlan tanyaépületek vannak.
- A terület DNY-i sarkában a 0160 hrsz. alatt a Tarhos-Bélmegyer Erdészház van.

A tanyaépületek mezőgazdasági általános övezetbe (Má-1, Má-2) vannak besorolva.

A kert és a védendő épületek közötti terület sík, talaja hangelnyelő tulajdonságú. A kiterjedt erdőterület zajcsillapítása (K_n korrekció) figyelembe vehető a zajterhelés számításakor.

A vizsgált terület és környezete (E-közmű)

Tanyaépületek a 4234 sz. út mentén (E-közmű)

Tarhos-Bélmegyer Vadászház (0160 hrsz.) (E-közmű)

3.4.3. A környezet háttérzaja és háttérterhelése

A 4234 sz. út környezetében az út közlekedési zajterhelése, továbbá a természetes eredetű zajok (szél, állathangok) jellemzőek.

Az úttengelytől kb. 50 m-re a védendő épületeknél számítható zajterhelés:

$$L_{Aeq} = 56.0 / 48.3 \text{ dB} - \text{nappal} / \text{éjjel}$$

A tapasztalatok alapján a 95%-os statisztikai szint értéke:

$$L_{95} \approx L_{Aeq} - 15 = 41 \text{ dB (nappal)}$$

3.4.4. A létesítmény zajforrásai, zajkibocsátása, zajterhelése

A létesítmény üzemeltetéséhez 2 fő zajforrás-csoport tartozik:

- A táplálék szállítása az etetőhelyekre kisteher-gépkocsival, heti 1 alkalommal történik.
- Vadászat évente 25-30 alkalommal van. A zajforrások a vadászfegyverek.

A létesítmény mértékadó üzemállapota a 93/2007. (XII. 18.) KvVM r. 1. § (3) pontja értelmében:

(3) Az üzemi létesítmény zajkibocsátását a rendszeresen (évente legalább tizenkét alkalommal) előforduló legnagyobb környezeti zajkibocsátású üzemelési állapot alapján kell értékelni.

A jogszabály értelmében zajvédelmi szempontból a létesítmény mértékadó üzemállapota – a zajkibocsátási adatokat alapul véve – a vadászat.

3.4.4.1. A zajterhelés számítása

3.4.4.1.1.

A szállítási folyamat a zajterhelését a 93/2007. (XII. 18.) KvVM r. 5. sz. melléklete¹ alapján vizsgáljuk meg az alábbi feltételek mellett:

- A jármű sebessége a területen belül 20-30 km/h, egyenletes haladás.
- A puha talajt 'A' akusztikai érdességűnek tekintjük.
- A járműszám: 1 j/nap – oda- és visszautat számítva 2 j/nap.
- Elegendően hosszú egyenes utat vizsgálunk.

A 7.5 m-es referenciaérték: $L_{Aeq}(7.5) = 32$ dB – nappal.

A zajterhelés egyenértékben számított értéke a háttérzaj értékénél csak szélcsendes időszakban magasabb, egyébként a háttérzaj szintjét sem éri el az útvonal mentén, amelyen belül védendő épület nincs.

3.4.4.1.2.

A vadászat (lövészaj) zajterhelésének vizsgálatához a 2. Mellékletben megadott adatokból indulunk ki, és hangtompítóval ellátott fegyvereket feltételezünk – $L_{wAmax}(F) \approx 130$ dB.

Az alábbi ábrán az 50 dB, a 45 dB és a 40 dB izobárokat a lövések 'n' számának és a védendő épület (terület) 'r' távolság függvényében mutatjuk be.

A számítás a lövés irányába eső távolságra érvényes. A lövés irányához képest merőleges irányban kb. 8-10 dB-lel kisebb terhelés várható.

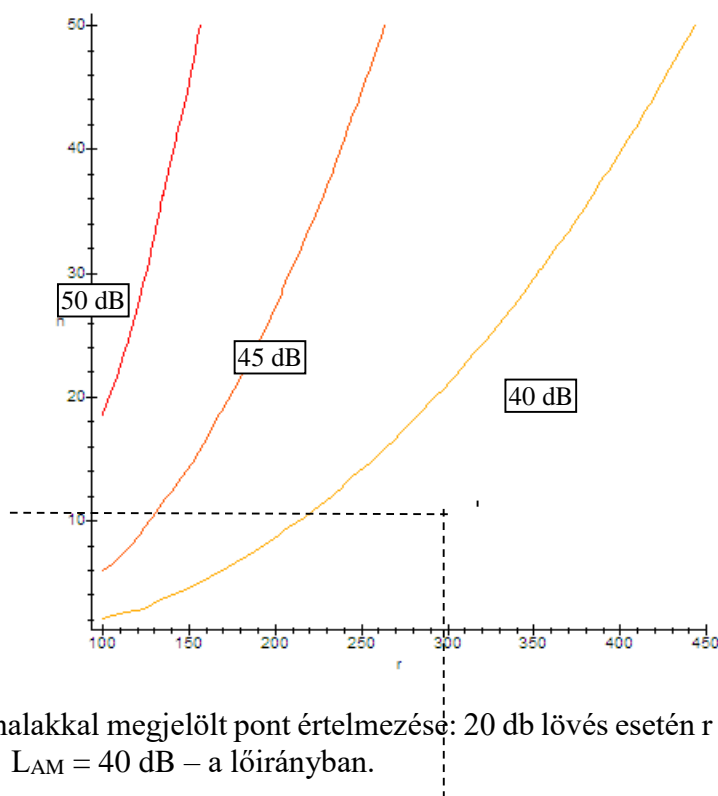
A számításnál a növényzet csillapítását nem vettük figyelembe, továbbá alkalmaztuk az MSZ 15037: 2000. sz. szabvány szerinti $10 \cdot \log(5) = 7$ dB korrekciót.

A számítások alapján levonható fontosabb következtetések:

- A várható lövések számát figyelembe véve a lövészet „környezetbarát” pozíciója, iránya tervezhető.
 - A lö irány megfelelő megválasztásával a védendő környezet zajterhelése csökkenthető.
- A jelen állapotban, egy-egy löállításban 20 db lövés történik csak, mert társas vadászat nincs.*

A diagram alapján 20 lövés esetén a 40 dB érték kb. 290 m távolságban teljesül a fő löirányban. A lakott tanyák eleve nem eshetnek a löirányban, ezért a valóságban még az épületekhez közel eső löállítások esetén is alacsony zajterhelési értékek várhatók.

¹ A r. 2025. november 29-től hatályos változata a földutakra nem vonatkozik, adatokat nem tartalmaz, ezért a számításnál a 2025. november 29-ig hatályos változatát vettük alapul.

A szaggatott vonalakkal megjelölt pont értelmezése: 20 db lövés esetén $r = 290$ m-re számítható megítélési szint: $L_{AM} = 40$ dB – a lőirányban.

Az alábbi számításnál az $EOV_x \approx 168625$; $EOV_y \approx 817111$ koordinátákkal jelölt lőállásból történő vadászat zajterhelését számítjuk ki a 0163/3 tanyaépület DNy-i homlokzata előtt $EOV_x \approx 168667$; $EOV_y \approx 817525$).

$r \approx 410$ m, $L_{W_{Amax}} = 130$ dB, a lőirány DK-i, a szögkorrekció $K_\alpha \approx -8$ dB.

$L_{Amax}(r) = 130 - 20 \cdot \log(410) - 11 - (4.8 + (4.5/410) \cdot (17 + 300/410)) - 0.0019 \cdot 410 - 8 + 2 = 54.9$ dB.

$n = 20$ lövés esetében:

$$L_{AM} = L_{Amax}(r) + 10 \cdot \log(5 \cdot n / 28800)$$

$$L_{AM} = 30,4 \text{ dB} - \text{nappal}$$

3.4.5. A zajterhelés minősítése

Amint a 4. fejezetben megindokoltuk, a vaddisznós kert mértékadó üzemállapota a lövészethez tartozó zajterhelési állapot. Ennek az állapotnak a modellezett zajterhelése a tanyaához legközelebbi lőállás esetében, 20 lövés mellett:

$$L_{AM} = 30 \text{ dB} - \text{nappal}$$

A zajterhelési határértékek a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM r. 1. sz. melléklete alapján

Sor-szám	A	B	C
	Zajtól védendő terület	Határérték (L_{TH}) az L_{AM} megítélési szintre (dB)	
		nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra
1.	Üdülőterület, különleges területek közül az egészségügyi területek	45	35
2.	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület	50	40
3.	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	55	45
4.	Gazdasági terület	60	50

A mezőgazdasági- és erdőterület a 284/2007. (X. 29.) Korm. r. 2. § (p) szakasza szerint nem védendő terület, a rendezési tervek rendszerében pedig nem gazdasági- vagy falusias terület, hanem beépítésre nem szánt terület.

Tekintettel arra, hogy a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes r. 1-3. sz. mellékletében meghatározott zajterhelési határértékek védendő területekre vonatkoznak, ezért jelenlegi jogi álláspont szerint a mezőgazdasági- és erdőterületen lévő – egyébként védendő épületeknél – a zajterhelési (zajkibocsátási) határérték nem értelmezhető.

Továbbá, a védendő épületeket is magában foglaló mezőgazdasági területet falusias lakóterületként vagy gazdasági területként kezelni egyaránt hibás.

A számítások alapján azonban megállapítható, hogy a számított érték bármely védendő területen megfelelne.

3.4.6. Hatásterület

6.1. A közvetlen hatásterület a 284/2007. (X. 29.) Korm. r. alapján:

- a) 10 dB-lel kisebb, mint a zajterhelési határérték, ha a háttérterhelés is legalább 10 dB-lel alacsonyabb, mint a határérték,
- b) egyenlő a háttérterheléssel, ha a háttérterhelés kisebb a zajterhelési határértéknél, de ez az eltérés nem nagyobb, mint 10 dB,
- c) egyenlő a zajterhelési határértékkal, ha a háttérterhelés nagyobb, mint a határérték,
- d) zajtól nem védendő környezetben - gazdasági területek kivételével - egyenlő a zajforrásra vonatkozó, üdülőterületre megállapított zajterhelési határértékkal,**
- e) gazdasági területek zajtól nem védendő részén nappal (6:00-22:00) 55 dB, éjjel (6:00-22:00) 45 dB.

A számítások alapján a védendő épületek nem esnek a hatásterületen belül.

6.2. A közvetett hatásterület a 284/2007. (X. 29.) Korm. r. alapján:

7. § (1) Új tevékenység telepítéséhez és megvalósításához szükséges szállítási tevékenység hatásterülete az a szállítási útvonalakkal szomszédos, zajtól védendő terület, amelyen a szállítási, fuvarozási tevékenység legalább 3 dB mértékű járulékos zajterhelés-változást okoz.

(2) Az (1) bekezdés szerinti hatásterületet azokra a szállítási, fuvarozási tevékenységekre kell meghatározni, amelyek

- a) országos közúton vagy helyi közutak közül belterületi első- és másodrendű főutakon valósulnak meg, és
- b) az alaptevékenység környezeti hatásvizsgálat köteles, vagy egységes környezethasználati engedély köteles.

Az 1. Mellékletben közölt számítások alapján megállapíthatjuk, hogy a létesítményhez irányuló rendszeres célforgalom járuléka a közúthálózaton jelentéktelen.

3.4.7. Összefoglalás

A számítási eredmények alapján megállapíthatjuk, hogy a létesítmény rendszeres tevékenysége a környezetben közvetett és közvetlen módon is jelentéktelen zajterhelést okoz.

Az üzemelés során a védendő környezetben rezgésterhelés nem lép fel.

A létesítmény üzemelése ellen zaj- és rezgésvédelmi szempontból kifogás nem merül fel.

1. Melléklet – A közvetett hatásterület forgalmi zajterhelésének vizsgálata

A számítási algoritmus: 93/2007. (XII. 18.) KvVM r. 5. sz. melléklete²

- A tervezési sebesség: $v_{I,II,III} = 90 / 70 / 70 / 70$ km/óra, egyenletes haladás.
- A burkolat akusztikai érdessége: AC-11 kopóréteg.
- A terület jellege sík, a talaj hangelnyelő. $G_p = 0.8$.
- Forgalmirányító lámpával, körforgalommal szabályozott csomópont nincs.
- Az út besorolása: alsóbbrendű út.
- A számítási hőmérséklet: $t = 13.1 / 8.6$ °C – nappal / éjjel (Békés vármegyei éves átlagos hőmérséklete)

A vizsgált út				
Száma, szelvénye	Kód	Útkategória	Vármegye	Település
4234	K3	Nagyvárosok, üdülőterületek <u>alsóbbrendű utak</u>	Békés	Bélmegyer
25+000			4	

Forgalmi adatok, ÁNF (j / nap) – Magyar Közút 2024.							
Szkg., kis-teher gk.	Szóló autóbusz	Közepes tgc.	Motor, s.-motor kp.	Csuklós autóbusz	Szóló nehéz tgc.	Pótkocsis	Nyerges, speciális
3121	14	143	14	5	0	1	35

A gördülési zaj zajteljesítmény-szintjének számítása korrekciók nélkül $L_{wR,i,m}$ [dB]								
f(Hz)	63	125	250	500	1 000	2 000	4 000	8 000
1	90.4	95.3	94.2	98.8	106.7	103.3	93.1	81.9
2	91.6	95.7	97.1	103.8	107.4	101.7	92.8	84.6
3	93.3	97.3	99.4	108.1	110.7	104.4	94.7	85.7
4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

A hőmérséklet korrekciója $\Delta L_{w,temp}$ [dB]			13.1	° C	Nappal			
f(Hz)	63	125	250	500	1 000	2 000	4 000	8 000
1	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6
2	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3
3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3
4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

² A 2025. november 29-én hatályba lépett előírás alapján.

A hőmérséklet korrekciója $\Delta L_{w,temp}$ [dB]			8.5	° C	Éjjel			
f(Hz)	63	125	250	500	1 000	2 000	4 000	8 000
1	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9
2	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9
3	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9
4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

A hajtómű zaj zajteljesítmény-szintjének számítása korrekciók nélkül $L_{wP,i,m}$ [dB]								
f(Hz)	63	125	250	500	1 000	2 000	4 000	8 000
1	101.1	95.8	95.0	92.3	89.9	95.8	88.7	80.5
2	108.4	102.5	101.8	101.6	106.5	104.2	95.9	85.7
3	109.9	105.0	104.6	105.9	108.0	104.2	97.1	87.3
4	93.0	93.0	93.5	95.3	97.2	100.4	95.8	90.9

Egyéb korrekciókat (csomópont, burkolat) nem kell figyelembe venni

$L_{w'eqline',i,m}$ [dB] számítása				Nappal				
f(Hz)	63	125	250	500	1 000	2 000	4 000	8 000
1	77.1	73.5	72.6	73.8	80.5	78.0	68.8	58.9
2	74.1	68.4	67.9	69.3	73.8	70.6	62.2	52.4
3	73.4	68.6	68.3	70.4	72.6	68.3	61.0	51.2
4	43.7	43.7	44.2	46.0	47.9	51.1	46.5	41.6

$L_{w'eqline',i,m}$ [dB] számítása				Éjjel				
f(Hz)	63	125	250	500	1 000	2 000	4 000	8 000
1	68.2	64.7	63.8	65.2	72.0	69.4	60.1	50.2
2	66.9	61.3	60.9	62.4	66.8	63.6	55.2	45.4
3	67.6	62.9	62.6	64.8	67.0	62.7	55.3	45.5
4	34.9	34.9	35.4	37.2	39.1	42.3	37.7	32.8

$L_{w'Aeq} = 84.8 / 76.9$ – nappal / éjjel

A zajterhelés számítása 2015/996 bizottsági irányelv mellékletének 2.5. pontja szerint

Az általános formula:

$$Leq_i := Lw_i + 10 \cdot \log \left[\int_0^1 \frac{10^{-4} \sqrt{dp^2 + (x1 - x0)^2 + (1 - x1 - zs)^2} \cdot T_i}{dp^2 + (x1 - x0)^2 + (1 - x1 - zs)^2} dx1 \right] - 11 + Kh - Agrh_i$$

Ahol T_i a levegő hangelnyelő hatásából, K_h a homlokzati hangvisszaverődéstől, $Agrh_i$ a talaj hatásától eredő korrekció.

T_i az ISO 9613-2:2024 alapján, $K_h = 2$ dB, $G_p \approx 0.8$, $l = 200$ m.

f(Hz)	63	125	250	500	1 000	2 000	4 000	8 000
$Agrh_i$	-0.6	-0.6	-0.6	-0.6	-0.6	-0.6	-0.6	-0.6
T_i	0.12	0.41	1.04	1.93	3.66	9.66	32.8	117

Az úttengelytől kb. 50 m-re lévő tanyaépületeknél számított zajterhelés:

$$L_{AM} = 56.0 / 48.3 \text{ dB} - \text{nappal} / \text{éjjel}$$

Részletes számítások nélkül is megállapíthatjuk, hogy a vadaskertbe irányuló célforgalom – 1-1 tehergépkocsi – az országos közúton jelentéktelen zajterhelés emelkedést okoz.

Az alábbiakban egy egyszerű becsléssel szemléltetjük.

A 4234 sz. út 11+963 km szelvény (5483 kód) 2024. évi forgalmi adatai: összes motoros forgalom 3629 Ej/nap, amelyből a nappali forgalmi aránya kb. 90%, azaz 3266 Ej/nap. A szállítási célforgalom tehergépjármű járműforgalmat feltételezve kb. 2 Ej/nap.

A szállítási célforgalom járuléka: $10 \cdot \log((2+3266)/3266) < 0.01$ dB.

A célforgalom járuléka nagyságrendben a meglévő forgalomhoz képest 0.6 dB – a rendelet szerinti +3 dB értéket nem éri el.

2. Melléklet – Vadászfegyverek zajkibocsátása

Az alábbiakban a szakirodalomban³ található adatokat mutatunk be a teljesség igénye nélkül

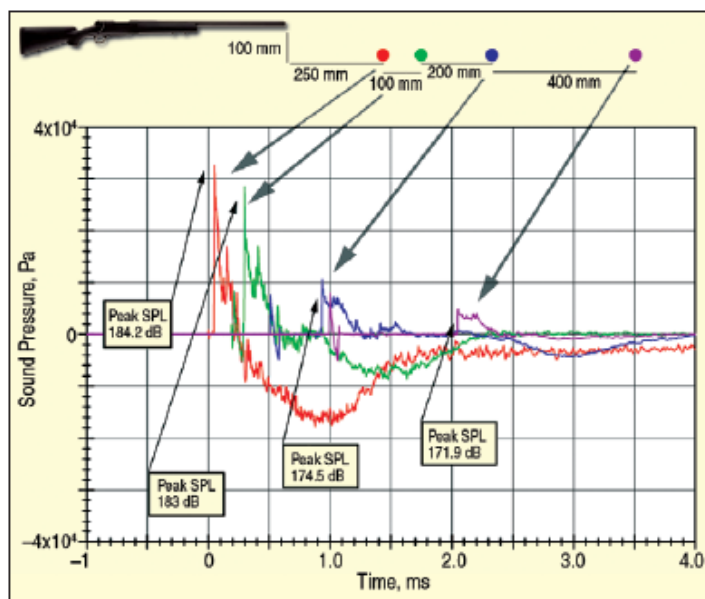

Figure 8. Time-domain waveforms of .22 Hornet Winchester Model 43 recorded from four microphone locations; color corresponds to microphone location in relation to firearm; near muzzle, negative peak pressure travels slower than speed of sound, presumably due to cooling of propellant gases after they escape barrel.

Az ábra alapján az 1 m-re (a cső irányában) mérhető hangnyomásszint csúcértéke:

$$L_{pApeak} = 171.9 \text{ dB.}$$

A tapasztalatunk szerint az 'F' időállandóval mért maximális érték kb. 25 dB-lel kisebb a csúcértéknél.

$$L_{pAmax} \approx 147 \text{ dB.}$$

Zajtelsítmény-szint értékre konvertálva:

$$L_{wAmax} \approx 158 \text{ dB.}$$

Oldalirányban kb. 8-10 dB-lel, hátrafelé 15 dB-lel kevesebb érték mérhető, ill. számítható.

A gyakorlatban a vadászfegyvereknél is hangtompítót alkalmaznak, amelyekkel 20-35 dB zajcsökkentés érhető el.

Vizsgáljuk meg, hogy a lövésszám (n) és a lövés helyétől való távolság (r) függvényében hogyan változik a zajterhelés. $L_{wAmax} = 130 \text{ dB}$ – hangcsillapítóval

A zajterhelés (L_{Aeq}) távolságfüggvénye hangelnyelő környezetben, a növényzet csillapítása nélkül: $L_{Aeq}(r) = L_{wAmax} - 20 \cdot \log(r) - 11 - (4.8 + (4.5/r) \cdot (17 + 300/r)) - 0.0019 \cdot r$

A megítélési szint az 'n' lövésszám függvényében nappal:

$$L_{AM}(r,n) = L_{Amax}(r) + 10 \cdot \log(5n/28800)^4$$

³ Per Rasmussen et. al. Measuring Recreational Firearm Noise (Sound & Vibration August 2009.)

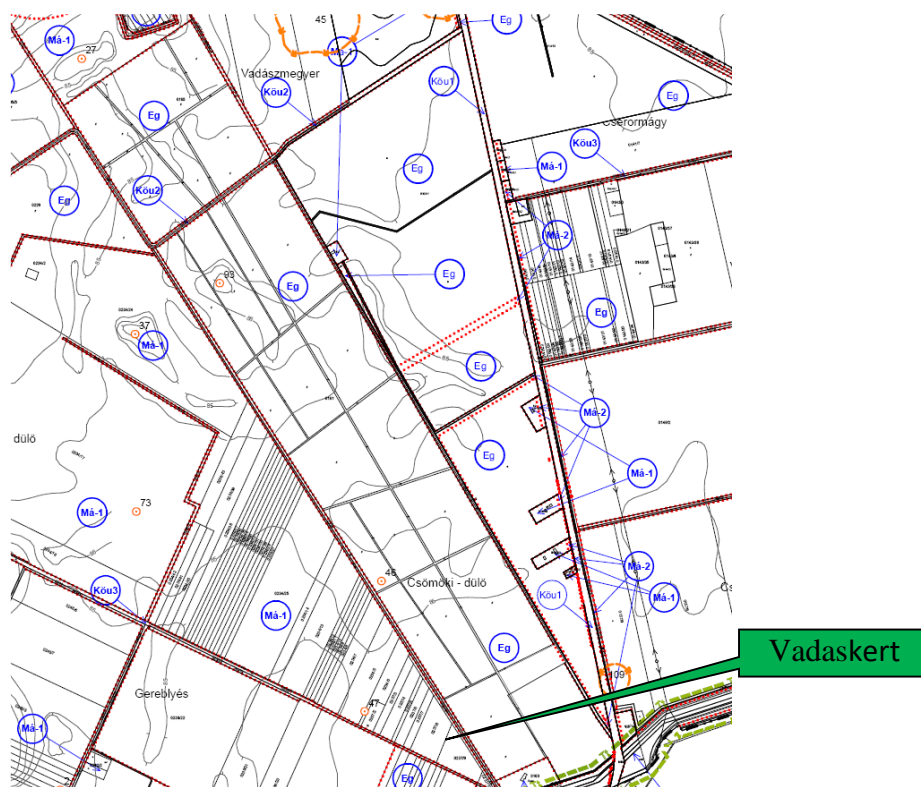
⁴ Az MSZ 15037: 2000. Lőterek zajkibocsátása és az okozott környezeti zajterhelés vizsgálata c. szabvány alapján.

		L_{Cpeak} [dB]	L_{AFmax} [dB]	L_{AE} [dB]	V_{LA} [dB/s]
AKMS	7 m	143.5 - 144.3	119.0 - 119.4	111.4 - 111.9	7150 - 7270
Emperor		143.5 - 144.3	119.7 - 120.1	112.5 - 112.8	3615 - 3680
FEG FP9		143.4 - 143.9	116.9 - 117.7	109.3 - 110.3	7040 - 7070
Galil SAR		143.5 - 144.8	120.8 - 121.2	113.6 - 113.8	7350 - 7440
Mauser 1942 model 24		144.2 - 144.5	119.9 - 121.0	112.4 - 113.7	7290 - 7450
Margolin		138.1 - 139.2	107.1 - 108.0	99.6 - 100.2	6000 - 6120
TT model 33		143.9 - 144.3	118.1 - 119.7	110.6 - 112.0	3545 - 3625
Vostok CM-2		120.1 - 121.6	94.9 - 96.0	87.0 - 88.8	601 - 620

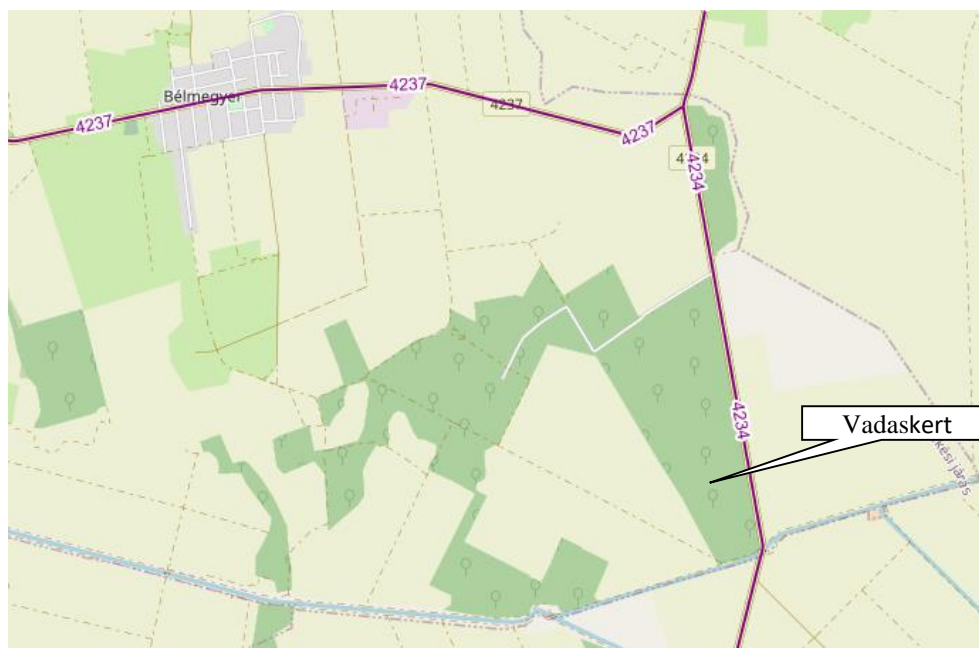
Kézi lőfegyverek zajterhelési jellemzői⁵

⁵ Magdalena Matys et. al. Analysis of the noise generated by variable types of firearms (Euronoise 2018.)

3. Melléklet – Térképi mellékletek

Részlet Bélmegeyer külterületi szabályozási tervéből

A vizsgált terület környezetének úthálózata

3.5. Az élővilágra vonatkozó környezetterhelés és igénybevétel bemutatása

3.5.1. A terület általános jellemzése

A Körös menti síknak a Békés–Codrui-övhöz tartozó medencealjzatát jura és kréta kori mélytengeri mészkő és papa alkotja. Erre a helyenként 6000 m-es mélységben lévő aljzatra a pannon kor kései szakaszában további 2000 m üledék települt, majd a holocénban ismét jelentős üledékfelhalmozódásra került sor. Domborzata tökéletes síkság déli irányban enyhén emelkedik, de mindössze 1,5 m/km²-es relatív relieffel. Vízrajzi szempontból a Körösök határozzák meg az egyébként gyér lefolyású, vízhiányos kistáj természetföldrajzi képét. A Körösök jelentősebb jobb oldali mellékvizei ezen a szakaszon a Folyóséri-főcsatorna, a Peresi-Holt-Körös, az Élővíz-csatorna, valamint a Gyepes-főcsatorna vizét is felvevő Hosszúfok-Határér- Köleséri- fő csatorna, mely ez utóbbi közvetlenül a vizsgált terület alatt folyik el. Jellemzően a kora nyári esőzések hozzák el a nagyvízhozamokat, illetve áradásokat. Az elmúlt évek aszályos időszakai miatt az áradások elmaradtak.

Éghajlata mérsékelt meleg kistáj, az átlagos évi hőmérséklet 10,2-10,4 °C között alakul, a vegetációs időszakban az átlaghőmérséklet eléri a 17,3-17,5 °C-ot is. A nyári hőmérséklet-maximum sokévi átlaga 34 °C körül, míg a téli hőmérséklet-minimum –17 és –18 °C között mozog. Az évenkénti napsütéses órák száma 2000-2020 közötti, amelyből a nyári évnegyedre átlagosan 810, a télre 180 óranyi napsütés esik. A csapadékmennyiség éves átlaga 550–570 mm között alakul, északnyugati irányban az 510-550 közötti tartományba csökken. Ezekkel az adatokkal összességében száraz éghajlatú kistájaink közé tartozik. A hótakarós napok száma északnyugaton évi 31-33 nap, délkeleten 34-36 nap. Az uralkodó szélirány az északi és a déli. A kistáj területének 41%-át agyag mechanikai összetételű, savas, az átlagosnál jobb földminőségű réti talajok borítják, melyet a vizsgált terültkön is megfigyelhető volt.

3.5.1.1. Védett természeti területek a vadaskert környékén

A vadaskert közelében található védett és közösségi jelentőségű (Natura 2000) élőhelyeket és területeket a lentebb lévő ábra szemlélteti.

Bélmegyeri Fás-puszta országos jelentőségű védett természeti terület, a Körös-Maros Nemzeti Park 652, 46 hektáros, ebből 82 hektáron fokozottan védett területe

Bélmegyeri Fáspuszta kiemelt jelentőségű Natura 2000 természetmegőrzési terület (HUKM20013),

A terület a vadaskerttől légvonalban, É-Ny-i irányban mintegy 7 – 7,5 km –re található.

Jelölő élőhelyek:

Élőhelytípus neve	Élőhelytípus kódja
Pannon szikes sztyeppék és mocsarak	1530
Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>)	91F0
Euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus</i> spp.)*	91I0
Síksági pannon löszgyepek*	6250

*kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípus

Jelölő fajok

Magyar név	Latin név
Nagy szikibagoly	<i>Gortyna borelii lunata</i>
Magyar tavaszi fésűsbagoly	<i>Dioszeghyana schmidtii</i>
Sárga gyapjasszövő	<i>Eriogaster catax</i>
Nagy hősincér	<i>Cerambyx cerdo</i>
Nagy szarvasbogár	<i>Lucanus cervus</i>
Nyugati pisedenevér	<i>Barbastella barbastellus</i>
Hegyesorrú denevér	<i>Myotis blythii</i>
Csonkafülű denevér	<i>Myotis emarginatus</i>

Dél-Bihari szikesek (HUKM20019) Natura 2000 Különleges Természetmegőrzési Terület mintegy 5 km-re K-i irányban található

Jelölő élőhelyek:

Élőhely neve	Élőhely kódja
Pannon löszsztyepp	6250
Pannon szikesek	1530
Természetes jellegű eutróf tavak és hínárnövényzetük	3150
Ártéri mocsárrétek	6440
Keményfás ligeterdők	91F0
Euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek	91I0

Jelölő fajok

Magyar név	Latinnév
Mocsári teknős	<i>Emys orbicularis</i>
Vöröshasú unka	<i>Bombina bombina</i>
Dunai tarajosgöte	<i>Triturus dobrogicus</i>
Réti csík	<i>Misgurnus fossilis</i>
Lápi szitakötő	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>
Magyar tavaszi-fésűsbagoly	<i>Dioszeghyana schmidtii</i>
Nagy szikibagoly	<i>Gortyna borelii lunata</i>
Nagy hősincér	<i>Cerambyx cerdo</i>
Nagy tűzlepke	<i>Lycaena dispar</i>
Nagy szarvasbogár	<i>Lucanus cervus</i>
Közönséges vidra	<i>Lutra lutra</i>
Csonkafülű denevér	<i>Myotis emarginatus</i>
Molnárgörény	<i>Mustela eversmannii</i>
Nagy patkósdenevér	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>
Ürge	<i>Spermophilus citellus</i>
Négylevelű metélyfű	<i>Marsilea quadrifolia</i>
Kisfészű aszat	<i>Cirsium brachycephalum</i>
Skarlátbogár	<i>Cucujus cinnaberinus</i>

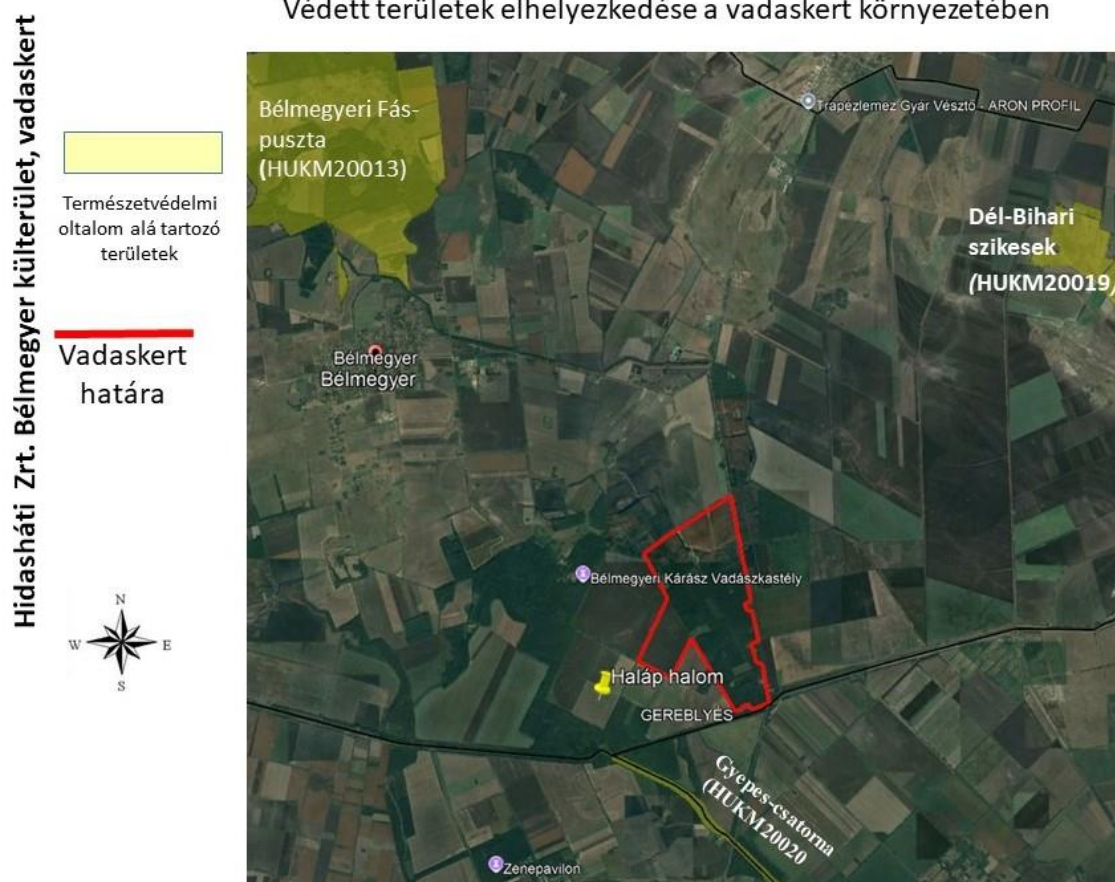
Díszes tarkalepke	<i>Hypodryas maturna</i>
Vágó csík	<i>Cobitis taenia</i>
Szivárványos ökle	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>
Bánáti csiga	<i>Chilostoma banaticum</i>
Sárga gyapjasszövő	<i>Eriogaster catax</i>
Apró fillérsiga	<i>Anisus vorticulus</i>
Nyugati piszedenevér	<i>Barbastella barbastellus</i>
Nagyfülű denevér	<i>Myotis bechsteinii</i>
Hegyesorrú denevér	<i>Myotis blythii</i>
Tavi denevér	<i>Myotis dasycneme</i>
Közönséges denevér	<i>Myotis myotis</i>
Hasas törpecsiga	<i>Vertigo moulinsiana</i>

Gyepes-csatorna (HUKM20020) Natura 2000 különleges természetmegőrzési terület (KTT)
Jelölő fajok • réti csík (*Misgurnus fossilis*) • vágó csík (*Cobitis taenia*) • szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*) • mocsári teknős (*Emys orbicularis*)

A terület a vadaskert alsó határától légvonalban, D-Ny-i irányban, mintegy 1200 -1500 m-re található.

Haláp halom ex lege védett kunhalom a vadasparktól mintegy 800 m-re Ny-i irányban helyezkedik el.

Védett területek elhelyezkedése a vadaskert környezetében

Természetvédelmi oltalom alatt álló területek elhelyezkedése a vadaskert környékén

3.5.2. A vadaskert növényzete a terepi felmérések alapján

A terület bejárások során, a területen előfordult növényfajok jegyzékét az 1. táblázatban összegeztük:

1. táblázat: A területen előforduló növényfajok jegyzéke

Latin név	Magyar név	TVK
<i>Acer campestre</i>	Mezei juhar	K
<i>Acer platanoides</i>	Korai juhar	K
<i>Acer tataricum</i>	Tatár juhar	K
<i>Agrostis stolonifera</i>	Fehér tippán	E
<i>Amorpha fruticosa</i>	Gyalogakác	A
<i>Anthriscus cerefolium</i>	Zamatos turbolya	GY
<i>Ballota nigra</i>	Fekete peszterce	GY
<i>Brachypodium sylvaticum</i>	Erdei szálkaperje	K
<i>Bromus mollis</i>	Puha rozsnok	TZ
<i>Celtis occidentalis</i>	Nyugati ostotfa	G
<i>Circaea lutetiana</i>	Erdei varázslófű	K
<i>Cornus sanguinea</i>	Veresgyűrűs som	K
<i>Corydalis cava</i>	Odvas keltike	K
<i>Crataegus monogyna</i>	Egybibés galagonya	K
<i>Dactylis glomerata</i>	Csomós ebír	TZ
<i>Elymus repens</i>	Közönséges tarackbúza	GY
<i>Euonymus europaeus</i>	Csíkos kecskerágó	K
<i>Festuca rupicola</i>	Pusztai csenkesz	E
<i>Ficaria verna</i>	Salátaboglárka	K
<i>Filipendula vulgaris</i>	Koloncos legyezőfű	K
<i>Fraxinus excelsior</i>	Magyas kőris	K
<i>Fraxinus pennsylvanica</i>	Amerikai kőris	G
<i>Galium mollugo</i>	Közönséges galaj	K
<i>Geum urbanum</i>	Erdei gyömbérgyökér	K
<i>Glechoma hederacea</i>	Kerek repkény	K
<i>Inula salicina</i>	Fűzlevelű peremisz	K
<i>Juglans nigra</i>	Fekete dió	G
<i>Juglans regia</i>	Közönséges dió	G
<i>Lamium purpureum</i>	Piros árvacsalán	GY
<i>Ligustrum vulgare</i>	Közönséges fagyal	E
<i>Limonium gmelini</i>	Magyar sóvirág	K
<i>Lithospermum purpureo-coerulum</i>	Erdei gyöngyköles	K
<i>Lolium perenne</i>	Angolperje	GY
<i>Melica altissima</i>	Magas gyöngyköles	K
<i>Pinus nigra</i>	Fekete fenyő	G
<i>Poa angustifolia</i>	Karcsú perje	E

<i>Poa nemoralis</i>	Ligeti perje	TZ
<i>Poa pratensis</i>	Sovány perje	K
<i>Prunus spinosa</i>	Kökény	TZ
<i>Pulmonaria mollis</i>	Bársonyos tüdőfű	K
<i>Quercus cerris</i>	Csertölgy	E
<i>Quercus robur</i>	Kocsányos tölgy	E
<i>Quercus rubra</i>	Vörös tölgy	G
<i>Rhamnus cathartica</i>	Varjútövis	K
<i>Robinia pseudoacacia</i>	Fehérakác	A
<i>Rosa canina</i>	Vadrózsa	TZ
<i>Sambucus nigra</i>	Fekete bodza	GY
<i>Serratula tinctoria</i>	Festő zsoltina	TZ
<i>Stellaria media</i>	Közönséges tyúkhúr	GY
<i>Trifolium repens</i>	Fehér here	TZ
<i>Ulmus minor</i>	Mezei szil	K
<i>Veronica arvensis</i>	Mezei veronika	GY
<i>Veronica triphyllos</i>	Ujjaslevelű veronika	GY
<i>Vicia hirsuta</i>	Borzas bükköny	TZ

Természetvédelmi érték kategóriák (TVK)		Fajok száma
<u>Természetes állapotokra utaló fajok:</u>		
unikális fajok	U	0
kiemelten védett fajok	KV	0
védett fajok	V	0
társulásalkotó fajok	E	6
kísérő fajok	K	22
(természetes) pionír fajok	TP	0
<u>Degradációra utaló fajok:</u>		
zavarástűrő fajok	TZ	8
adventív (behurcolt) fajok	A	2
gazdasági növények	G	6
gyomfajok	GY	9

A felvett adatokból megállapítható, hogy a természetes állapotokat jelző fajok száma (össz: 26 faj) a degradációra utaló fajokkal (össz: 25 faj) szemben szinte fele-fele arányban vannak jelen, ami a terület (ültetett erdők) közepes természeti állapotára utal. A vadaspark talaja réti talajok osztályba sorolható. A réti talajok jellemzően magasabb talajvízszinttel rendelkező, nedves környezetben alakulnak ki, ami meghatározza növényzetüket. Jellemzőek a betelepített erdőtagok mellett a fűfélék, sások, magasabb talajvíz állás esetén a mocsári növényzet, valamint a nedvességkedvelő társulások, mint a magassásosok, mocsárrétek és láprétek. Szikesebb (szolonyeces) változatokon a sziki növényzet jelenhet meg. A növényzet összetétele nagyban függ a talajvíz mélységétől, a felszín mikro morfológiájától (magasabb/alacsonyabb pontok) és a szikessedés mértékétől.

3.5.2.1. ÁNÉR élőhely típusok a vadaspark területén

ÁNÉR (Általános Nemzeti Élőhely-osztályozási Rendszer) alapján a vadaspark területén belül hat (6) élőhely-típust tudtunk elkülöníteni, ezek:

R3 - Jellegtelen telepített erdők részben betelepült cserje- és gyepszinttel

S1 - Akácosok

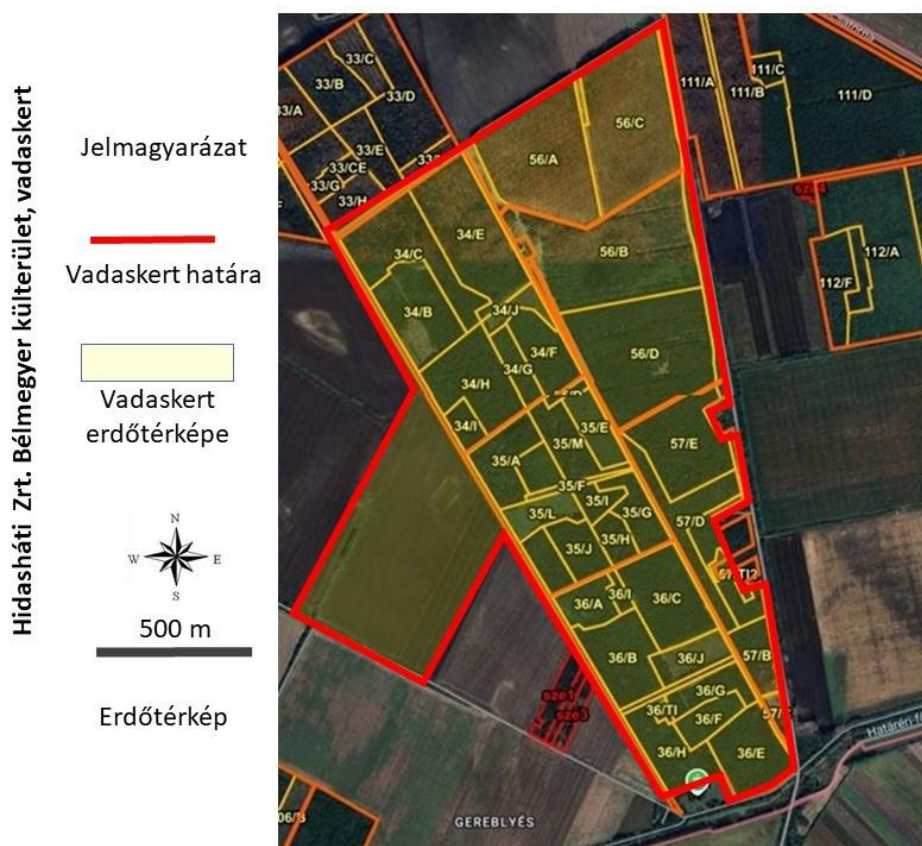
S3 - Egyéb tájidegen lombos erdők

O6 - Alföldi gyomos üde gyep

O13 - Taposott gyomnövényzet

T1.- Egyéves szántóföldi kultúrák

Az élőhely-típusokat hozzárendeltük a terület erdészeti térképéhez, melyt később táblázatban is összefoglaltuk. Helyrajzszámok: Ültetett erdő (Hrsz. 0161, 0163/1, út (Hrsz. 0162 0235), szántók (Hrsz. 0234/25, 0234/27 – 43)

A vadaskert erdészeti térképe

Az élőhely-típusok rövid jellemzése:

R3 - Jellegtelen telepített erdők részben betelepült cserje- és gyepszinttel

Honos fafajokból vagy nemesített fajtaikból mezőgazdasági területek helyén telepített fajszegény erdők. Korábban mezőgazdasági művelésbe vont, s az agrotechnikai beavatkozások, illetve a talajeróziós károk miatt átalakult termőhelyeken fordulnak elő. Az állományalkotó fafaj valamennyi egyede mag eredetű, sorokba ültetett. Az állományok elegyetlenek, de idővel néhány elegyfa szálanként megjelenhet. Jellegtelen és fajszegény cserje-, illetve gyepszint jellemzi ezeket az állományokat, az eredeti vegetációból nincs túlélő faj. Az erdőköpenyeken többé-kevésbé zárt cserjeszegély alakul ki, míg az állományok belsejében inkább csak szórtan

jelennek meg cserjefajok. A betelepülő lágyszárú növényfajok általában társulásközömbösek, egy részük vegetatív úton terjeszkedve nagyobb területeket kolonizálhat. Az állományokat fatermesztési vagy talajvédelmi elsődleges céllal telepítik. Természetvédelmi szempontból fontos, hogy már az erdőtelepítés idején honos, a térségre jellemző elegyfákat is ültessenek, lehetőség szerint második lombkoronaszintet alakítsanak ki. Fontos továbbá a betelepülő fa- és cserjefajok kímélete, a tarvágásos véghasználat szakaszos végrehajtása. Őshonos fafajok klónozott szaporítóanyagú telepítéseinél a felújítást helyi populációk szaporítóanyagával kell szorgalmazni. *Jellemző fajok: Quercus cerris, Q. robur, Prunus spinosa, Euonymus europaea, Cornus sanguinea, Crataegus monogyna, Rhamnus catharticus, Ligustrum vulgare, Stellaria media, Veronica hederifolia, Lamium purpureum, Dactylis glomerata, Geum urbanum, Glechoma hederacea, Poa nemoralis, Galium mollugo, Alegységek:* telepített csertölgyesek, telepített kocsányos tölgyesek, telepített szlavón tölgyesek, nemesített fehér fűz ültetvények, nemesített fehér nyár ültetvények, nemesített fekete Erdő térkép alapján: 56/C,56/D,57/B,57/C, 57/D, 34/B, 34/E, 34/G, 34/J, 35/A, 35/E, 35/K, 35/L, 36/C, 36/G és 36/H erdőrészekben fordul elő

S1 - Akácosok

Akáccal létesített, többnyire elegyetlen, ültetvényszerű állományok, melyek gyepszintje nagyjából nitrofiton fajokból áll. A koronaszint nagyrészt elegyetlen, a szélsőségesen rossz termőhelyeket leszámítva mindenütt zárt. A cserjeszint gyakran hiányzik, de a szélsőségesen száraz termőhelyek felritkuló akácosaiban xerofil cserjefajok, az üde-félmedves termőhelyek erdeiben a fekete bodza képezhet sűrű cserjeszintet. Az akácgyökéren élő nitrogéngyűjtő baktérium (*Rhizobium leguminosarum*) működése folytán az állományok alatt fajszegény, nitrofil fajokkal jellemezhető aljnövényzet szelektálódik. Az aljnövényzet általában az eredeti erdőtársulás visszamaradt növényei, az adott vízgazdálkodási fokozatra jellemző fajok, illetve aszpektusok szerint differenciálódik. Az akácosok elsősorban fatermesztési céllal létesített ültetvényszerű állományok, melyeket rövid (25-35 éves) vágásfordulóval (tarvágás + sarjztatás) kezelnek. Természetvédelmi szempontból értéktelen állományok, az akác sarjakkal való vegetatív terjeszkedése és degradatív hatása miatt jelenlétük kifejezetten káros. Csak erőteljes mesterséges beavatkozásokkal szoríthatók vissza. *Jellemző fajok: Robinia pseudo-acacia, Celtis occidentalis, Padus serotina, Ptelea trifoliata, Sambucus nigra, Humulus lupulus, Juniperus communis, Crataegus monogyna, Prunus spinosa* Erdő térkép alapján: 36/TI erdőrészletben fordul elő

S3 - Egyéb tájidegen lombos erdők

Elsősorban **vörös tölgyel, illetve fekete dióval** létesített ültetvényszerű, többnyire cserjeszint nélküli állományok, melyek gyepszintje fajszegény. Főként az Alföldön és az alacsonyabb dombvidékeken, elöntéstől mentes, laza szerkezetű, üde termőhelyeken létesített állományok. A talajvíz közelségére, szikes és fagyzugos helyekre érzékenyek. Teljes záródású szálerdők, koronaszintjüket általában a főfafajként telepített vörös tölgy, illetve fekete dió uralja. Elegyfajokat és cserjéket rendszerint nem találunk az állományokban, gyepszintjük fajszegény, de részben őrizheti a korábbi erdők fajait. A vörös tölgyesek erősen árnyalt talaján főleg nudum típusok, a fekete diósok fényben gazdagabb erdőbelsőjében inkább a nitrofiták uralta típusok jellemzők. Állományaikat fatermesztési vagy esztétikai céllal létesítik, ültetvényszerűen, közepes (60-80 éves) vágásfordulóval kezelik. Spontán terjeszkedésre sem a vörös tölgy, sem a fekete dió nem képes. Kevésbé agresszív voltak miatt állományaikat könnyű visszaalakítani őshonos fajokból álló erdőkké. *Jellemző fajok: Quercus rubra, Fraxinus Geum urbanum,*

Stellaria media, Bromus sterilis, Chaerophyllum temulum, Laserpitium prutenicum, Torilis japonica, Galeopsis pubescens, Ballota nigra. Alegységek: vörös tölgyesek, fekete diósok. Erdő térkép alapján: 56/A, 57/A, 34/C, 34/F, 34/H, 34/I, 35/C, 35/D, 35/G, 35/H, 35/I, 35/J, 36/B, 36/D, 36/E, 36/F erdőrészekben fordul elő

O6 - Alföldi gyomos üde gyepek

Nedves élőhelyeken kialakuló, másodlagos (felülvetett) vagy degradálódó-gyomosodó rétszerű üde gyepek az Alföldön. Elsődlegesen az Alföld árterein, az alföldi mocsárrétekhez tartozó élőhelyek degradálódásával alakulnak ki, ezért az abiotikus viszonyok azokéhoz hasonlóak: állományaik öntés réti és típusos réti talajokon jönnek létre, a talaj kémhatása semleges, nem szikes, legfeljebb csak a mélyben sós változatú típusos réti talajok fordulhatnak elő. Az élőhely a jó vízellátás miatt tartósan üde, ugyanakkor a degradáció egyik oka lehet a tipikus alföldi mocsárrétekénél gyakoribb kiszáradás. A gyomosodáshoz vezet a legeltetés vagy túlzott mértékű kaszálás. A növényzet fiziognómiáját erősen meghatározza az élőhely vízellátottsága, a degradáltság mértéke. A franciaperjével felülvetett jó vízellátottságú (lényegében véve csak kaszált) állományok 1-1,5 méter magas felső gyepszintűek is lehetnek. Az egyéb, "alföldi mocsárrét" eredetű állományok ennél alacsonyabbak, az eredeti növényzet magasságának legfeljebb 40-60%-át éri el, fél méternél ritkán magasabbak. Az élőhely jellemzője a gyomfajok (természetes zavarástűrők) arányának növekedése. A magasabb gyeptípusokat évente általában kétszer kaszálják. A kiszáradtabbakat inkább legeltetik, ami további degradálódásukhoz vezet. A leromlás visszafordítása a vízháztartás javításán és a legeltetés megszüntetésén keresztül lehetséges.

Jellemző fajok: *Arrhenatherum elatius, Agrostis stolonifera, Althaea officinalis, Pastinaca sativa* subsp. *pratensis, Daucus carota, Pimpinella saxifraga, Tanacetum vulgare, Carex hirta, Equisetum arvense, Glechoma hederacea, Prunella vulgaris, Trifolium repens, Poa trivialis, Medicago sativa, Picris hieracioides, Coronilla varia, Vicia villosa, Erodium cicutarium, Linaria vulgaris, Dactylis glomerata, Agropyron repens, Poa angustifolia, Cynodon dactylon, Festuca pseudovina.*

Alegységek: alföldi mocsárrétek (*Agrostio-Poetum trivialis*), sásos ártéri kaszálórét (*Carici-Alopecuretum pratensis*), szürkeaszatos nedves kaszálórét (*Cirsio cani-Festucetum pratensis*) és feltehetően idetartozik a kiszáradó.

Erdő térkép alapján: 36/TI erdőrészletben fordul elő

O13 - Taposott gyomnövényzet

Taposással zavart területek, egyszintű, többnyire alacsony-elfekvő gyomnövényzete. A folyamatos emberi, állati taposás következtében taposástűrő másodlagos növénytársulások alakulnak ki. Chorológiájukat az állandóan terjeszkedő ösvények, taposott útszélek, udvarok, kirándulóhelyek, túllegeltetett gyepterületek, itatók, szállásterületek, nedves legelők területnövekedése jelzi. A taposás ökológiai hatásának következtében megváltozik a talajok fizikai szerkezete, megindul a túlzott nitrogénfelhalmozódás, néhol pedig a szikesedés. A taposott gyomtársulások jellegzetes állományai a kaszálórétek térségében jelentkeznek, és intrazonálisaknak tekinthetők. A társulásalkotó növényfajokra különösen jellemző a heverőkúszó, alacsony elfekvésű vagy tarackos szár, a rozettaképződés, a merev levélzet, a hemikriptofiton életforma, általában olyan tulajdonságok, melyek alapján elmondható, hogy e növényeket minél jobban tapossák, annál jobban nőnek. *Jellemző fajok:* *Plantago major, Polygonum aviculare, Lolium perenne, Sclerochlora dura, Cynodon dactylon, Potentilla anserina, Poa annua, Juncus tenuis, Agropyron repens, Erodium cicutarium, Lepidium rudemale, Poa bulbosa, Trifolium repens, T. hybridum, Agrostis stolonifera, Carex hirta, Prunella vulgaris.*

Erdő térkép alapján: taposott erdészeti utakon fordul elő, út (Hrsz. 0162 0235),

T1 - Egyéves szántóföldi kultúrák

Az egyéves szántóföldi kultúrákat áttelelő egyéves, illetve tavaszi, nyár elejei, nyári egyéves állományokra különítjük el. A tavasszal vetett állományok tovább csoportosíthatóak a kultúrnövény vetési ideje szerint. A gyomfajok faji összetétele a művelésmódtól (extenzív, intenzív) jelentősen függ. Megjelenésüket fejlődésüket jelentősen befolyásolja hőigényük is. Intenzív területeken gyakran, tervszerűen alkalmaznak kemikáliákat, ezeken a területeken gyakran csak az alkalmazott vegyületekre ellenálló fajok maradnak meg. Napjainkban sok a kis parcellás szántóföldi kultúra, itt nem jellemző a kemikáliák tervszerű használata. Ezen területek szolgálnak refugiumként az intenzív művelési területekről kipusztult fajoknak.

Hrsz: 0234/25, 0234/27 – 43 szántók

Az ÁNÉR élőhely -típusokat az erdő részleteken belül a faállomány típusokhoz rendeltünk, ezeket összefoglaló táblázatba rendeltük.

Erdő tag	Erdő részletek	Faállomány típus	ÁNÉR
56 (Hrsz 0163/1)	56/A	Vörös tölgyes	S3
	56/C	Egyéb lombos elegyes- cseres	R3
	56/D	Cseres- kocsányos tölgyes	R3
57 (Hrsz 0163/1)	57/A	Egyéb elegyes- kőrises	S3
	57/B	Kocsányos tölgyes	R3
	57/C	Cseres	R3
	57/D	Egyéb elegyes- kőrises	R3
34 (Hrsz 0161)	34/B	Cseres- kocsányos tölgyes	R3
	34/C	Egyéb elegyes- kőrises	S3
	34/E	Egyéb lombos elegyes- cseres	R3
	34/F	Egyéb elegyes- kőrises	S3
	34/G	Kőrises	R3
	34/H	Kőrises -kocsányos tölgyes	S3
	34/I	Kőrises	S3
	34/J	Cseres- kocsányos tölgyes	R3
35 (Hrsz 0161)	35/A	Cseres- kocsányos tölgyes	R3
	35/C	Fekete diós	S3
	35/D	Fekete diós	S3
	35/E	Egyéb lombos elegyes- kocsányos tölgyes	R3
	35/F	Akác	S1
	35/G	Egyéb elegyes- kőrises	S3
	35/H	Vörös tölgyes	S3
	35/I	Egyéb lombos elegyes- akác	S1,R3
	35/J	Vörös tölgyes	S3
	35/K	Tölgyes-kőrises	R3
	35/L	Cseres- kocsányos tölgyes	R3
36 (Hrsz 0161)	36/A	Akác	S1
	36/B	Tölgyes-kőrises	S3

36/C	Cseres- kocsányos tölgyes	R3
36/D	Fekete diós	S3
36/E	Tölgyes-kőrises	S3
36/F	Fekete diós	S3
36/G	Cseres- kocsányos tölgyes	R3
36/H	Kocsányos tölgyes	R3
36/TI	gyep (tisztás)	O6

3.5.2.2. Védett növényfajok listája

A korábbi adatok alapján a vadaskertben feltételezhetően előforduló védett növényfajok listája a következő:

Latin név	Magyar név	Természeti értéke
<i>Cynoglossis barrelieri</i> ,	Kék atracél	10.000 forint
<i>Peucedanum officinale</i>	Sziki kocsord	5.000 forint
<i>Aster sedifolius</i>	réti őszirózsa	rint

3.6. A vadaskert állatvilága a terepi felmérések alapján

A magyarországi tölgyerdők rendkívül gazdag állatvilágnak adnak otthont, köszönhetően a változatos mikro-élőhelyeknek. A fában gazdag táplálékforrás (makk) és a bújóhelyek számos emlős-, madár- és rovarfajnak, hüllőnek és éjszakai ragadozónak, tökéletes életfeltételeket biztosítanak

A korábbi adatokat is figyelembe véve, a területen előfordult védett állatfajok jegyzékét és azok eszmei értékeit táblázatos formában mutatjuk be.

Védett emlősök		
Magyar név	Latin név	Eszmei érték
Erdei cickány	<i>Sorex araneus</i>	2.000 forint
Keleti sün	<i>Erinaceus concolor</i>	10.000 forint
Korai denevér	<i>Nyctalus noctula</i>	10.000 forint
Közönséges denevér	<i>Myotis myotis</i>	50.000 forint
Nagy pele	<i>Glis glis</i>	2.000 forint
Nyuszt	<i>Martes martes</i>	10.000 forint
Vörös róka	<i>Vulpes vulpes</i>	Nem védett

Védett madarak		
Magyar név	Latin név	Eszmei érték
Barátpozzáta	<i>Sylvia atricapilla</i>	10.000 forint

Búbos banka	<i>Upupa epops</i>	50.000 forint
Citromsármány	<i>Emberiza citrinella</i>	10.000 forint
Csicsörke	<i>Serinus serinus</i>	10.000 forint
Csilpcsalpfüzike	<i>Phylloscopus collybita</i>	10.000 forint
Csuszka	<i>Sitta europaea</i>	10.000 forint
Egerészölyv	<i>Buteo buteo</i>	10.000 forint
Énekes rigó	<i>Turdus philomelos</i>	10.000 forint
Erdei fülesbagoly	<i>Asio otus</i>	50.000 forint
Erdei pacsirta	<i>Lullula arborea</i>	50.000 forint
Erdei pinty	<i>Fringilla coelebs</i>	10.000 forint
Erdei pityer	<i>Anthus trivialis</i>	10.000 forint
Fekete harkály	<i>Dryocopus martius</i>	50.000 forint
Fekete rigó	<i>Turdus merula</i>	10.000 forint
Fenyvescinege	<i>Parus ater</i>	10.000 forint
Fülemüle	<i>Luscinia megarhynchos</i>	10.000 forint
Házi rozsdafarkú	<i>Phoenicurus ochruros</i>	10.000 forint
Héja	<i>Accipiter gentilis</i>	50.000 forint
Kabasólyom	<i>Falco subbuteo</i>	50.000 forint
Kakukk	<i>Cuculus canorus</i>	10.000 forint
Karvaly	<i>Accipiter nisus</i>	50.000 forint
Karvalyposzáta	<i>Sylvia nisoria</i>	50.000 forint
Kék cinege	<i>Parus caeruleus</i>	10.000 forint
Kenderike	<i>Carduelis cannabina</i>	10.000 forint
Kerti geze	<i>Hippolais icterina</i>	10.000 forint
Kerti poszáta	<i>Sylvia borin</i>	10.000 forint
Kerti rozsdafarkú	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	50.000 forint
Kis fakopáncs	<i>Dendrocopos minor</i>	10.000 forint
Kis poszáta	<i>Sylvia curruca</i>	10.000 forint
Mezei veréb	<i>Passer montanus</i>	10.000 forint
Nagy fakopáncs	<i>Dendrocopos major</i>	10.000 forint
Nyaktekercs	<i>Jynx torquilla</i>	10.000 forint
Őszapó	<i>Aegithalos caudatus</i>	10.000 forint
Vadgerle	<i>Streptopelia turtur</i>	10.000 forint
Vörös vércse	<i>Falco tinnunculus</i>	50.000 forint
Vörösbegy	<i>Erithacus rubecula</i>	10.000 forint
Zöld küllő	<i>Picus viridis</i>	50.000 forint
Zöldike	<i>Carduelis chloris</i>	10.000 forint
Fácán	<i>Phasianus colchicus</i>	Nem védett

Védett gerinctelenek		
Magyar név	Latin név	Eszmei érték
Fecskefarkú lepke	<i>Papilio machaon</i>	2.000 forint
Imádkozó sáska	<i>Mantis religiosa</i>	2.000 fori

Kardoslepke	<i>Iphiclides podalirius</i>	10.000 forint
Kék futrinka	<i>Carabus violaceus</i>	2.000 forint
Kis szarvasbogár	<i>Dorcus paralellipipedus</i>	2.000 forint
Nagy szarvasbogár	<i>Lucanus cervus</i>	10.000 forint
Pézsmacincér	<i>Aromia moschata</i>	2.000 forint
Ragyás futrinka	<i>Carabus cancellatus</i>	2.000 forint
Atalantalepke	<i>Vanessa atalanta</i>	2.000 forint
Kis színjátszólepke	<i>Apatura ilia</i>	2.000 forint
Mezei futrinka	<i>Carabus granulatus</i>	2.000 forint
Nappali pávaszem	<i>Inachis io</i>	2.000 forint
Orrszarvúbogár	<i>Oryctes nasicornis</i>	10.000 forint
Rezes futrinka	<i>Carabus ullrichi</i>	2.000 forint
Tölgyfa-csücskösllepke	<i>Satyrium ilicis</i>	2.000 forint

A vadaspark területén a következő Natura 2000 jelölő fajok fordulhatnak elő:

Rovarok	
Latin név	Magyar név
<i>Bolbelasmus unicornis</i>	Szarvas álganéjtúró
<i>Cerambyx cerdo</i>	Nagy hőscincér
<i>Cucujus cinnaberinus</i>	Skarlátbogár
<i>Dioszeghyana schmidtii</i>	Magyar tavaszi fésűsbagoly
<i>Eriogaster catax</i>)	Sárga gyapjasszövő
<i>Gortyna borelii</i>	Nagy szikibagoly
<i>Lycaena dispar</i>	Nagy tűzlepke
Kétéltűek	
<i>Bufo bufo</i>	Barna varangy
Emlősök	
<i>Muscardinus avellanarius</i>	Mogyorós pele

3.6.1. A vadállomány változásai (becsült értékek)

Évek	Becsült érték
2026	74 muflon
2025	60 muflon
2024	40 muflon
2023	22 muflon
2022	30 muflon

Az elmúlt öt évben nem történt vadállomány elhullás.

Európai muflon (*Ovis aries musimon*)

Az Európai muflon (*Ovis aries musimon*) Európa egyik legérdekesebb vadfaja, amely hazánkban is megtalálható, főként a hegyvidéki és dombvidéki területeken. Az utóbbi évtizedekben mind vadgazdálkodási, mind természetvédelmi szempontból egyre nagyobb figyelmet kap, hiszen jelenléte jelentős hatással van az erdei ökoszisztémákra és a vadászati lehetőségekre is.

Az első példányokat 1868-69-ben hozták be Nyitra megyébe, majd 1901-ben telepítették át Füzérradványra. A folyamatos betelepítéseknek köszönhetően ma már stabil populációval rendelkezik Magyarországon.

Testhossza 105-115 cm. A kosok szőre nyáron általában vörösesbarna, a hátukon sötétebb árnyalatú, ami a fej egyes részein hamuszürkébe megy át. A test alsó része és a lábak szennyesfehérek. A kosok téli bundájára jellemző a mindkét oldalukon látható, szürkétől a fehérig változó színű „nyeregfoltt” amely a has azonos színű részétől egy sötétebb csíkkal különül el. A nyak szőrzete télen erőteljesen „sörénnyé” fejlődik. A jérék és juhok szőrzetének színe voltaképpen hasonló, de télen sincs erőteljes nyakszőrzetük, mint ahogy nyeregfolttjuk sincs.

Csoportokban élnek, melyek általában 2-4 egyedből állnak, de gyakran több kisebb csoportból 30-50 egyedből álló csapat alakul ki, melyet az öreg anyajuh vezet. Az öreg kosok magányosak, illetve 1-2 hasonló korú társukkal járnak.

Nappal aktív állat, de egész nap folyamatosan táplálkozik főleg a reggeli és délutáni órákban. Hasonlóan a szarvasfélékhez, a muflon is kérődző. Szívesen fogyaszt magasabb rosttartalmú, viszonylag nehezebben emészthető növényi részeket. Ezért olyan területeken is jól megél, ahol a szarvas vagy az őz kevésbé találja meg táplálékát. Táplálkozásával, legelési módjával, taposásával károsíthatja környezetét.

Az ivaréérés egyéves kor körül következik be. Szaporodási időszaka, másnéven üzekedés vagy berregés, október közepétől november közepéig tart. Az egymásnak rohanó, szarvukkal összeecsapó kosok küzdelmének zaja messze hallatszik, de nem jelentenek igazi veszélyt egymásra. A vemhesség 150-160 napig tart. Az ellés közeledtével, április eleje-közepe táján, a juhok félrehúzódva hozzák világra egy, gyakran két bárányukat, melyek néhány óra után rövidebb utakra már követik anyjukat.

A muflon mint idegenhonos faj, természetvédelmi szempontból vitatott. Jelenléte kedvezőtlenül hathat az őshonos növény- és állatvilágra. Egyes területeken az őshonos fajok, például ritka növényfajok - visszaszorulását okozhatja.

A muflon a hazai vadgazdálkodás, természetvédelem és vadász kultúra szempontjából is kiemelt jelentőségű faj. Fenntartható állománykezeléssel, megfelelő vadászati szabályozással és élőhelyfejlesztéssel biztosítható, hogy jelenléte hosszú távon is értéket képviseljen mind a gazdálkodók, mind a természetvédelem számára.

3.7. Összefoglaló értékelés

Telephely címe: 5643 Bélmegyer, külterület

Helyrajzszámok: 0161, 0162, 0163/1, 0235, 0234/25, 0234/27 – 43 Hrsz.-

A vadaskert összterülete: **227,66 ha**, Állami tulajdon és kis részben magántulajdon (lsd. 3/A és B mellékletek)

A terület kezelői:

Délalföld Erdészeti Zrt. (6721 Szeged, Zsótér u. 4/b) – 108,387 ha

Hidasháti Mezőgazdasági Zrt (5672 Murony, II. ker.8) 88,314 ha
Magán tulajdon: 30,96 ha

Vadászatra jogosult: **Hidashát-Bélmegyer Vadásztársaság** (5643 Bélmegyer, tanya 198)
Vadaskertben folytatott tevékenység: TEÁOR 01.70 vadgazdálkodás, vadgazdálkodási szolgáltatás.

Az üzemelés során fellépő minimális levegőterhelés hatásterülete a vadaskert területére korlátozódik. A felülvizsgálat tárgyát képező területen légszennyező pontforrás és diffúz forrás nem üzemel.

A vadállomány által termelt trágya nem kerül összegyűjtésre, az természetes körülmények között elbomlik, így a tevékenységből eredő bűzhatással sem kell számolni.

A vadaskert nem érinti hidrogeológiai védőterületet, és nem tartozik a nitrátérzékeny területek közé.

A számítási eredmények alapján megállapíthatjuk, hogy a létesítmény rendszeres tevékenysége a környezetben közvetett és közvetlen módon is jelentéktelen zajterhelést okoz.

Az üzemelés során a védendő környezetben rezgésterhelés nem lép fel.

A létesítmény üzemelése ellen zaj- és rezgésvédelmi szempontból kifogás nem merül fel.

Megállapítható volt, hogy a vadaspark területén folytatott tevékenység nem veszélyezteteti védett növény- vagy állatfaj létét. Területe az ökológiai hálózat *ökológiai folyosójának övezetéhez tartozik*. Nem tartozik tájvédelmi körzethez, országos jelentőségű ex-lege területhez. Nem érint Natura 2000 területet. A terület nem szerepel a helyi jelentőségű természetvédelmi területek listájában. 2022 óta a vadasparka területén csak Európai muflon (*Ovis aries musimon*) állományt tartanak fenn (2026. évben 74 muflon). Természetvédelem szempontjából az üzemeltetéssel szemben kifogás nem merült fel.

4. Rendkívüli események

HAVÁRIÁK

- Erdőtűz: A vadaskert rendelkezik tűzvédelmi szabályzattal, ennek betartása esetén a területen nem keletkezik tűz. Ha mégis kigyullad az erdő, a tűz megfékezéséhez a legközelebbi tűzoltóság rendelkezik megfelelő nagyságú erővel.

- Viharkár: Az Alföldön 15 – 20 évente előfordulnak olyan erejű viharok, amelyek kárt tehetnek az erdőkben. A viharokat a beteg fák időben történő eltávolításával mérsékelni lehet, de kivédeni nem. Az eddig készült teljes körű felülvizsgálat óta semmilyen bejelentés vagy a természetvédelem részéről természetvédelmi kárbejelentés nem történt.

- Járvány: A vadaskert állatorvosi folyamatos kontroll alatt működik, ami mérsékli a vadállomány betegségektől való fenyegetettségét. Az esetlegesen előforduló állatbetegségek, illetve tömeges elhullások okozhatnak a kert funkciójában változást. A kert rendeltetése ez esetben sem változik meg, csak a járvány végleges felszámolásáig vadfaj váltást kell végezni.

Mellékletek:

- 1 sz Melléklet: Hidasháti Zrt. cégkivonat 2026.02.20 (Csatolt állomány)
- 2. sz. Melléklet: Hidasháti Zrt. aláírási címpéldány (Csatolt állomány)
- 3/A sz. Melléklet: Kovács János és társai földtulajdonosi hozzájárulási nyilatkozat (Csatolt állomány)
- 3/B sz. Melléklet: Szász Márton és társai földtulajdonosi hozzájárulási nyilatkozat (Csatolt állomány)
- 4.sz Melléklet: Vízbiztonsági engedély (Csatolt állomány)